



İSVEÇ

ÜLKE RAPORU

Hazırlayan : **Gamze KAHYAOĞLU AYTAÇ**
Ankara - April, 2011



T.C. Başbakanlık
Dış Ticaret Müsteşarlığı
İHRACATI GELİŞTİRME ETÜD MERKEZİ



İSVEÇ

Temel Sosyal ve Ekonomik Göstergeler

Temel Sosyal Göstergeler

Resmî Adı	İsveç Krallığı
Nüfus	9,34 milyon (Aralık 2009)
Dil	İsveççe. Ayrıca kuzeyde azınlıklar tarafından Fince ve Sami dilleri
Din	Lutheryan(% 90)
Yüzölçümü	450.295 km ²
Başkent	Stokholm
Başlıca Şehirleri(nüfus)	Stokholm (Başkent) (795 bin), Göteborg (493 bin), Malmö (281 bin) Upsala(188 bin), Linkoping (140 bin)
Yönetim Şekli	Anayasal Monarşi
Devlet Başkanı	Kral XVI. Gustaf
Başbakan	Fredrik Reinfeldt (İlımlı Parti)
Para Birimi	İsveç Kronu (SEK)

Kaynak: The Economist Intelligence Unit, Sweden Country Report Şubat 2011

Temel Ekonomik Göstergeler

	2006	2007	2008	2009	2010 ^b	2011 ^c	2012 ^c
GSYİH (milyar dolar, cari fiyatlarla)	399	462	486	403	469	469	491
GSYİH (milyar İsveç Kronu, cari fiyatlarla)	2.943	3.124	3.204	3.088	3.378	3.512	3.777
GSYİH (milyar İsveç Kronu; sabit fiyatlarla, 2000: baz yılı)	3.178	3.287	3.261	3.089	3.250	3.344	3.426
Reel Büyüme Oranı (%)	4,6	3,4	-0,8	-5,3	5,2	2,9	2,4
Cari İşlemler Dengesi (milyar dolar)	34,7	40,2	45,1	31,5	31,3	27,3	29,3
Cari İşlemler Dengesi (GSYİH'deki payı, %)	8,7	8,7	9,3	7,8	6,7	5,8	6,0
Kişi Başına GSYİH (dolar, cari fiyatlarla)	43.801	50.358	52.484	43.202	49.844	49.422	51.351
Kişi Başına GSYİH(dolar, PPP d)	34.706	37.377	37.368	35.369	37.129	38.471	39.992
İşsizlik Oranı (% , ort.)	7,0	6,1	6,2	8,3	8,4	7,9	7,6
Enflasyon Oranı (% ,TÜFE)	1,4	2,2	3,5	-0,3	1,3 ^a	2,2	2,5
Enflasyon Oranı (% ,ÜFE)	5,1	3,7	4,3	1,2	0,9	1,4	2,1
Kredi Faiz Oranı (% ,ort.)	4,4	5,2	4,4	2,4	3,0	3,5	4,3
Döviz kuru (\$:SEK, yılsonu)	6,83	6,46	7,88	7,15	6,73	7,73	7,78
Döviz kuru (€: SEK, ort.)	9,26	9,25	9,70	10,66	9,53	9,37	9,24
İhracat (fob, milyar dolar)	151	172	185	135	170	182	191
İthalat (fob, milyar dolar)	129	154	170	121	158	174	178
Dış Ticaret Hacmi (fob, milyar dolar)	280	326	356	256	328	356	369
Dış Ticaret Dengesi (milyar dolar)	22	18	15	14	13	8	13

^b Economist Intelligence Unit tahmini.

^c Economist Intelligence Unit projeksiyonu d Satın alma gücü paritesiyle

Kaynak: The Economist Intelligence Unit, Sweden Forecast Şubat 2011

Üyesi Olduğu Uluslararası Kuruluşlar

AfDB, Kuzey Kutbu Konseyi, AsDB, Avustralya Grubu, BIS, CBSS, CE, CERN, EAPC, EBRD, EIB, ESA, EU, FAO, G-6, G-9, G-10, IADB, IAEA, IBRD, ICAO, ICC, ICCT, ICRM, IDA, IEA, IFAD, IFC, IFRCS, IHO, ILO, IMF, IMO, Interpol, IOC, IOM, IPU, ISO, ITU, ITUC, MIGA, MONUC, NAM (misafir), NC, NEA, NIB, NSG, OAS (gözetimci), OECD, OPCW, OSCE, Paris Kulübü, PCA, PFP, UN, UNCTAD, UNESCO, UNHCR, UNIDO, UNMEE, UNMIL, UNMIS, UNMOGIP, UNOMIG, UNRWA, UNTSO, UPU, WCO, WEU (gözetimci), WFTU, WHO, WIPO, WMO, WTO, ZC

Kaynak: Stokholm Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği, İsveç'in Genel Ekonomik Durumu ve Türkiye ile Ekonomik-Ticari İlişkileri, Haziran 2009

Genel Bilgiler

Coğrafi Konum

450.295 km² lik yüzölçümü ile İskandinavya'nın en büyük ülkesi olan İsveç, batıda Norveç, doğuda Finlandiya ile sınır komşusudur. Norveç ile 1619 km, Finlandiya ile ise 614 km sınırı mevcuttur. Güneybatıda Danimarka ile arasında denizden sadece 4 km mesafe bulunmakta olup, Malmö ile Kopenhag şehirleri arasında tesis edilmiş olan tünel ve köprü iki ülke arasında karayolu bağlantısı sağlamaktadır.

Ülkenin kuzeyden güneye uzunluğu 1574 km, doğu-batı genişliği ise ortalama 300 km civarındadır. İsveç'in Kuzey Denizi'nde Skagerra'dan başlayıp, Baltık Denizi'nin iç kesimindeki Bothnia Körfezi'ne kadar uzanan toplam 3218 km'lik sahil şeridinde fiyordlar, adalar ve adacıklar bulunmaktadır. 3001 km² lik yüzölçümü ile Baltık Denizi'nin en büyük adası olan Gotland İsveç'e bağlıdır.

Başkent Stokholm, 795 bin kişilik nüfusu ile ülkenin en büyük şehri olurken, Göteborg, Malmö, Upsala ve Linköping diğer büyük ve önemli şehirlerdir.

Yüzölçümünün % 9'u göllerle kaplı olan ülkede yaklaşık 100.000 adet göl bulunmaktadır. 5585 km² ile Vänern Batı Avrupa'nın en büyük gölü olma özelliğine sahiptir. Ülkenin % 16'sı dağlıktır. Norveç sınırınının 800 km'lik bir kısmı deniz seviyesinden 2000 metreyi aşan yükseklikteki Kjölen Dağları ile kaplıdır. İsveç'in en yüksek dağı 2111 metre uzunluğundaki Kebnekaisedir. Baltık kıyısı ve Stokholm'un güneyindeki alanlar ise genelde düzlüktür. Toplam yüzölçümünün % 8'i ekilebilir toprak niteliğinde olup, % 54'ü ise ormanlarla kaplıdır. İsveç'in yaklaşık 1/6'sı Kuzey Kutup Dairesi'nin kuzeyinde yer almaktadır.

Siyasi ve İdari Yapı

İsveç, Kralın rolünün törensel görevlerle sınırlı bulunduğu anayasal bir krallıktır. Bununla birlikte, halihazırda Bernadotte ailesinden gelen Kral Carl XVI. Gustav ve Kraliçe Silvia tarafından temsil edilmekte olan Kraliyet geniş halk kitlelerinden saygı görmek ve ülkede milli birlik duygusunun güçlenmesine katkıda bulunmaktadır.

İsveç, gücünü doğrudan halktan alan parlamenter demokrasi ile yönetilmektedir. Ulusal düzeyde halk yasama yetkisi olan 'Riksdag' (meclis) tarafından temsil edilir. 1974'de kabul edilen anayasa ile oy kullanma yaşı 18'e düşürülmüş ve monarşinin statüsü sembolik hale getirilmiştir. Nisbi temsil prensibine dayanan demokratik genel seçimler her dört yılda bir Eylül ayınının 3. Pazar günü yapılmaktadır.

Tek meclisli İsveç Parlamentosu Riksdag 349 üyeden oluşmaktadır. Parlamentodaki 349 sandalyenin 310'u 28 seçim bölgesinde, geri kalan 39'u ise milli düzeyde nisbi temsil prensibi çerçevesinde siyasi partiler arasında paylaştırılmaktadır. Bir siyasi partinin mecliste temsil edilebilmesi için ülke genelindeki % 4'lük veya bölge bazında geçerli olan %12'lik oy barajını aşması gerekmektedir. Parlamantonun herhangi bir nedenden ötürü 4 yıllık görev süresini tamamlamadan dağılması durumunda, oluşturulacak yeni meclis yalnızca bir öncekinin süresi dolana kadar görevde kalır.

2010 yılında yapılan seçimler neticesinde 4 partili merkez sağ ittifakının seçimi yeniden kazanması sonucunda İlimli Parti başkanı Fredrik Reinfeldt başkanlığında hükümet kurulmuştur.

28 Şubat 1991 tarihinde Avrupa Birliği'ne üyelik için resmi başvuruda bulunan ve 1994 yılında ülkede bu amaçla yapılan referandumun lehte sonuçlanmasını takiben 1 Ocak 1995 itibariye AB üyesi olan İsveç, Eylül 2003'te yapılan referandum sonucu para birimi olarak avroyu kullanmayı reddetmiştir.

Nüfus ve İşgücü Yapısı

450 bin km²'lik yüzölçümü ile Fransa ve İspanya'nın ardından Batı Avrupa'nın üçüncü büyük ülkesi olan İsveç'in 2009 yılı itibariyle nüfusu yaklaşık 9,3 milyon civarındadır. Özellikle Kuzey Avrupa ülkeleri ve 1990'dan sonra diğer Doğu Avrupa ülkelerinden hızla göç alan İsveç'te 2007-2012 yılları arasında nüfusun yılda ortalama % 0,46 oranında artması beklenmektedir. Ancak, genç nüfus artış oranının yaşlı nüfus artış oranına göre oldukça az olması nedeniyle genç nüfusun azaldığı görülmektedir.

Nüfusunun %84'lük kısmı kentsel alanlarda yaşayan İsveç'te yerleşim daha çok güney kısımda yoğunlaşmıştır. Gelişmişlik ve refah düzeyinin üst seviyede olması, ortalama yaşam beklentisini arttırmıştır. Buna ek olarak doğum oranı sabit kalırken ölüm oranının azalması İsveç nüfusunun yaşlanmasına neden olmuştur.

Nüfus İstatistikleri

	2008	2009	2010
Nüfus(bin)	9.179	9.223	9.266
Doğum oranı(her binde)	11,7	11,7	11,7
Ölüm oranı(her binde)	9,9	9,9	9,8
Kentsel Nüfus (%)	83,6	83,7	83,8
0-14 yaş grubu nüfus (%)	16,7	16,5	16,4
15-64 yaş grubu nüfus (%)	65,7	65,6	65,3
65 yaş üstü nüfus (%)	17,6	17,9	18,3
Erkek nüfusu(%)	49,6	49,6	49,7
Kadın nüfusu (%)	50,4	50,4	50,3
Erkek yaşam süresi beklentisi(yıl)	79,3	79,5	79,6
Kadın yaşam süresi beklentisi(yıl)	83,3	83,4	83,5
Bebek ölüm oranı(her binde)	2,4	2,3	2,2
Okuryazar oranı(%)	99,2	99,2	99,2

Kaynak: Euromonitor 2010 İsveç Ülke Raporu

1930'lardan itibaren, İsveç işgücü piyasasının genel niteliklerini, gerek işçiler gerekse işverenler bakımından kuvvetli örgütlenmeler ile taraflar arasında uzlaşmaya dayanan anlaşmalar oluşturmaktadır. Bununla birlikte, ülkede zaman zaman yaygın ve uzun süreli grev hareketleri de söz konusu olmuştur. 1938 yılında imzalanan Satsbjöbaden Anlaşması devlet müdahalesi olmaksızın işçi ve işveren dernekleri arasında yapılacak toplu sözleşme görüşmelerinin ana ilkelerini belirlemektedir. İsveç'teki işçi ve işveren örgütlenmeleri yerel, bölgesel ve merkezi olmak üzere hiyerarşik bir yapı sergilemekte ve İsveç toplumdaki en önemli politik güç odaklarından birini temsil etmektedir.

İstihdam-İşgücü İstatistikleri

	2006	2007	2008	2009	2010b	2011c	2012c
İşgücü (milyon kişi)	4,8	4,8	4,9	4,9	4,9	5	5
İşsizlik oranı (%)	7,0	6,1	6,2	8,3	8,4	7,9	7,6

b Economist Intelligence Unit tahmini. c Economist Intelligence Unit projeksiyonu

Kaynak: The Economist Intelligence Unit, Sweden Forecast Şubat 2011

İsveç, geçmiş yıllarda olduğu gibi, 2007 yılında da OECD ülkeleri içerisinde 15-74 yaş grubuna göre % 66,7(16-64 yaş grubu için %75,6) ile en yüksek istihdam oranına sahip ülkelerden biri olmuştur. 1986-1990 yılları arasında %2'lerde seyreden işsizlik oranı, 1993'te piyasada yaşanan durgunluk nedeniyle ani bir yükseliş ile %8'lere çıkmıştır. 1997 yılına kadar %8'lerde dalgalanan işsizlik oranı ani bir düşüş ile 1998 yılında % 6,5, 2001 yılına gelindiğinde ise zayıf ekonomik büyümeye rağmen %4'lere gerilemiştir. 2001-2005 yılları arasında sabit kalan işsizlik oranı 2005 yılında AB uyumlaştırma politikası çerçevesinde yeni ölçüler göz önünde bulundurularak tekrar hesaplanmaya başlanmıştır. Buna göre 2005 yılında %7,6 olarak gerçekleşen işsizlik oranı 2007 yılında % 6,1'e düşmüştür. 2008 yılı işsizlik oranı ise % 6,2 olarak gerçekleşmiştir. Ancak yaşanan ekonomik kriz neticesinde 2008 yılından itibaren yükselişe geçen işsizlik oranı 2009 yılında % 8'i aşmıştır.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Orman ve maden gibi doğal kaynakların ekonomideki önemi anlaşılması üzerine neredeyse son 50-60 yıldır İsveç'te doğal kaynakların israfı oldukça azalmıştır. İsveç topraklarının dörtte biri çam, ladin ve diğer yumuşak gövdeli ağaçlardan oluşan ormanlarla kaplıdır. Özellikle iç savaş dönemine kadar ekonomide belirleyici rolü olan ormancılık ürünleri halen Kuzey İsveç bölgesinde başlıca sanayi sektörü olmaya devam etmektedir. Kanada ve Finlandiya'nın ardından İsveç, ormancılık ürünleri ihracatında 3. sırada yer almakta olup; ülkenin ormancılık ürünlerinin %60'lık kısmı kağıt, kağıt hamuru ve kereste olarak ihraç edilmektedir.

İsveç, demir ve kükürt cevherlerinin çeşitli formlarının üretimi ve ihracatında da dünyada önemli bir konumdadır. 1970'lerden sonra üretimin modernize edilmesi sonucu, sektör katma değeri fazla olan ürünlere odaklanmıştır. Doğal kaynaklar bakımından oldukça zengin olan ülkenin kuzey bölümünde, demir, kükürt cevheri ve diğer değerli madenlerden altın, gümüş, bakır ve kurşun çıkarılmaktadır. Elektrik üretiminin yaklaşık %40'ını sağlayan hidroelektrik enerjisi, ülke ekonomisinde önemli rolü olan bir doğal kaynaktır. Petrol, nükleer enerji, hidroelektrik enerji ve biyo yakıtlar ülkenin enerji ihtiyacının karşılanmasında başlıca kaynaklardır. İsveç'te ticari olarak kullanılabilir petrol, gaz ya da kömür kaynakları olmamasından dolayı İsveç enerji hammasında ihtiyacının % 70'ini ithal etmektedir. İsveç'te 2. dünya Savaşına kadar endüstriyel gaz emisyonlarının çevreye olan etkisi sadece yerel bir problem olarak görülürken, binlerce göl ve geniş bir alana yayılmış ormanların yok olması sonucu, özellikle 1960 ve 1970'li yıllardan sonra pek çok İsveçli bunun sadece ulusal bir sorun olmadığını farkına varmıştır. Emisyonu önlemek için yapılan ölçümler başarıya ulaşmış ve oluşan çevre bilinci sayesinde İsveç'te, kimyasal, ağır metal ve diğer zararlı maddelerin kullanımını azaltmaya yönelik bir yaşam standardı oluşmuştur. İsveç yönetimi, 1990 ve 2012 yılları arasında ülkenin toplam gaz

emisyonunu %4 oranında azaltmayı ve 2020 yılına kadar da, İsveç'in enerjide petrol bağımlılığını ortadan kaldırmayı taahhüt etmiştir. Gaz emisyonlarının % 75'i enerji ve ulaşım sektörlerinden kaynaklanan İsveç'te, alternatif enerji kaynaklarının teşvik edilmesi ile karayolu ulaşımı dışında petrolün kullanımı azalmıştır.
Kaynak: The Economist Intelligence Unit, Sweden Country Profile Nisan 2009.

Genel Ekonomik Durum

Ekonomik Yapı

450.000 km² lik yüzölçümü ile alan bakımından Avrupa'nın en büyük ülkelerinden biri olan İsveç, 9 milyon civarındaki toplam nüfusu ile bu anlamda görece olarak küçük kalmaktadır. Yüksek oranda dışa açıklık, oldukça gelişmiş bir iş dünyası ile özellikle hizmet alanında güçlü kamu payının varlığı, günümüzde İsveç ekonomisinin öne çıkan niteliklerini oluşturmaktadır.

2008 yılından itibaren tüm dünyada yaşanan ekonomik kriz nedeniyle ekonomisi küçülen İsveç'in 2009 yılı itibariyle toplam GSYİH'İ 403 milyar dolar ve kişi başına düşen GSYİH'İ ise, 43 bin dolara gerilemiştir. Ancak 2010 yılından itibaren ekonomisinin hızla toparlanması beklenmektedir.

GSYİH'nin Sektörlere Göre Dağılımı

	2006	2007	2008	2009	2010 ^b	2011 ^c	2012 ^c
Tarım	1,5	1,7	1,8	1,7	1,7	1,6	1,6
Sanayi	28,2	28,2	27,5	25,1	25,8	25,4	25,3
Hizmetler	70,3	70,1	70,7	73,1	72,5	72,9	73,1

b Economist Intelligence Unit tahmini. c Economist Intelligence Unit projeksiyonu

Kaynak: The Economist Intelligence Unit, Sweden Forecast Şubat 2011

Başlangıçta, İsveç ekonomisinin bel kemiği olan tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün 20. yüzyılın başlarından itibaren zamanla ekonomiye olan katkısı azalmıştır. 1900'lu yıllardan itibaren ekonomide ön plana çıkan imalat, maden ve inşaat sanayinin 1990'lı yıllara kadar ekonomiye olan katkısı artmıştır. 1990'lı yıllardan itibaren dünyadaki tüm gelişmiş ülkelerde olduğu gibi katma değeri diğer sektörler göre en fazla olan hizmet sektörü, İsveç ekonomisinde önemini arttırmıştır. 2009 yılı itibariyle İsveç ekonomisinde hizmetler sektörü GSYİH'in % 73'üne ulaşmıştır. İsveç ekonomisinde 2. önemli sektör olan sanayi sektörünün GSYİH' e oranı %25,2'dir. Ekonomiye katkısı sembolik düzeyde kalan tarım sektörünün GSYİH' e oranı ise sadece %1,7'dir.

Ekonomi Politikaları

İsveç'in resmi ekonomi politikasını oluşturan başlıca unsurlar arasında istikrarlı bir kamu maliyesi, düşük enflasyon, geniş kapsamlı yeniden bölüşüm politikası, yüksek vergi sistemi ve kayıtlı işsizliği düşük tutmaya yönelik olarak hizmet içi eğitimi de içeren çok yönlü işgücü piyasası politikası yer almaktadır.

İstikrarlı bir kamu maliyesi oluşturmak için kamu gelirlerini arttırarak giderleri azaltma yoluna giden İsveç, bu hedefine ulaşmak için sağlık, emeklilik, konut teşviki, çocuk ödeneği gibi harcamaların düşürülmesine yönelik bir dizi ekonomik tasarruf programları ile başta bankacılık, kamu hizmetleri ve telekomünikasyon olmak üzere, bazı sektörleri özelleştirme yoluna gitmiştir.

Özellikle 2001-2002 yıllarında kamu maliyesini iyileştirmek amacıyla vergi oranlarında yapılan artış ile uygulanan yüksek vergi oranları, 2006 yılından sonra işsizlik oranını düşürmek ve işgücünü teşvik etmek amacıyla tekrar düzenlenmiştir.

İşsizlik oranının ülke çapında azaltılması amacıyla öncelikli olarak ekonomik büyümeyi ve dolayısıyla işgücü talebini arttırmayı hedefleyen İsveç yönetimi, bunun yanında daha kaliteli ve verimli işgücü sağlamaya yönelik eğitim programlarının desteklenmesi, çeşitli kamu sektörlerinde daha fazla istihdam yaratılması, işsiz gençlere yönelik staj programlarının hazırlanması ve yine işgücünü teşvik etmek için vergi muafiyeti ya da vergi indiriminin sağlanması gibi teşvik programları uygulamaktadır.

Ekonomik Performans

1991-1993 yılları arasında 20.yüzyılın en büyük durgunluğuna şahit olan İsveç ekonomisi 1994 yılından sonra hızlı bir toparlanma sürecine girerek, 2000 yılına kadar yıllık ortalama % 3,4 oranında bir büyüme gerçekleştirmiştir. 2001 yılında özellikle bilgi teknolojisi sektörünün en çok etkilendiği küresel kriz nedeniyle yine bir daralmaya maruz kalan İsveç ekonomisi 2004-2005 yılları arasında hızlı bir toparlanma ile 2004 yılında %3,5 ve 2005 yılında da %3,3 oranında büyümüştür.

?

Reel GSYİH Büyüme Projeksiyonu

	2006	2007	2008	2009	2010 ^b	2011 ^c	2012 ^c
GSYİH (milyar dolar, cari fiyatlarla)	399	462	486	403	469	469	491
% reel artış	4,6	3,4	-0,8	-5,3	5,2	2,9	2,4

b Economist Intelligence Unit tahmini. c Economist Intelligence Unit projeksiyonu

Kaynak: The Economist Intelligence Unit, Sweden Forecast Şubat 2011

2006 yılında ihracata dayalı talebin artmasına paralel olarak yatırımların da artmasıyla ekonomi %4,5'lik büyüme oranı ile büyük bir ivme kazanmıştır. 2007 yılında devam eden iç talebe karşın, dış talebin azalma eğiliminde olması ithalatın artmasına rağmen ihracatın azalmasına, dolayısıyla da ekonomik büyümenin yavaşlamasına neden olmuştur. 2008 yılına gelindiğinde yaşanan küresel krizin etkisiyle daralma eğilimine giren İsveç ekonomisi 2008 yılında %0,4 oranında küçülmüştür. 2009 yılında krizin etkilerinin devam etmesi beklenen İsveç'te 2010 yılından itibaren ekonomide toparlanma beklenmektedir

Ekonomide Geleceğe Yönelik Beklentiler

2008'in ikinci yarısından itibaren küresel krizin olumsuz etkilerini diğer AB ülkelerine göre en fazla hisseden ülke olan İsveç'in, 2009 yılında ekonomisinde % 5,3'lük bir daralma öngörülmektedir. İhracat odaklı bir ekonomiye sahip olan İsveç'te faiz ve vergi oranlarının düşürülmesi ile oluşan olumlu etki sayesinde hem iç hem de dış talebin artması ve 2010 yılından itibaren İsveç ekonomisinin hızlı bir toparlanma sürecine girmesi beklenmektedir. 2010 yılında %5,2, 2011 yılında %2,9 ve 2012 yılında ise %2,4 oranında reel olarak büyümesi öngörülmektedir.

Enflasyon

İsveç'te, 1970 ve 1980'li yıllar boyunca OECD üye ülkeleri ortalamasının üzerinde seyreden TÜFE (tüketici fiyat enflasyonu), 1990'lı yılların başında yaşanan durgunluk nedeniyle azalmıştır. 2003 yılı başında enerji fiyatlarındaki yükseliş, enflasyonda geçici bir dalgalanma yaşanmasına neden olmuş, Ancak ikinci yarıyılıda yavaşlayan büyüme oranına, kaynakların verimsiz kullanımına, İsveç parasının değerlenmesine karşın enflasyonist baskılar vasat düzeyde kalmıştır. Elektrik fiyatları ile ulaşım ve iletişim masraflarındaki artış sayesinde artan rekabet gücü ile 2004 yılında hızla düşen enflasyon aynı yıl % 0,4, 2005 yılında ise % 0,5 oranında gerçekleşmiştir. 2005 yılı sonuna doğru artan enerji fiyatları ile konut faiz oranları nedeniyle oluşan baskılar sonucu enflasyon ibresini yukarı çevirmiştir. 2006 yılında %1,4 oranında gerçekleşen enflasyon, 2007 yılında da % 2,2 'ye çıkmıştır. Özellikle gıda ve fiyatlarındaki artış nedeniyle 2008 yılında yıllık ortalama enflasyon oranı % 3,5'e yükselmiştir. Yaşanan ekonomik kriz ile enflasyon 2009 yılında % -0,3'e gerilemiş olup, 2010 yılında ise % 1,3 olarak gerçekleşmesi öngörülmektedir.

Ücretler

1990'ların birinci yarısında yaşanan kriz nedeniyle negatif yönde etkilenen reel ücret artışı ikinci beş yılda toparlanma sürecine girmiş ve özellikle 2000 yılına gelindiğinde artış yönünde ivme kazanmıştır. 2001 yılında %3, 2002 yılında da %3,4 oranında artan ücretler, 2003 yılındaki artan işsizlik oranı ile 2004 yılında ücretler %2,7 oranında artış göstermiştir. 2005 ve 2006 yıllarında %3 oranında sabit bir artış gösteren nominal ücretler, 2007 ve 2008 yıllarında işgücü pazar koşullarındaki daralma ve artan enflasyon oranı ile 2007 yılında %3,7, 2008 yılında da %3,9 oranında artmıştır. Ekonomik kriz neticesinde yavaşlayan ücret artışlarının 2009 yılında %1,9 ve 2010 yılında ise %1,8 oranında gerçekleşmesi öngörülmektedir.

Bölgesel Eğilimler

İsveç 21 il ve 290 belediyeden oluşmaktadır. 1991'de yapılan vergi reformu ile bireysel gelir vergisinin büyük kısmı belediyelere tahsis edilen yerel vergiler şeklinde toplanmaktadır. Tahsis edilen bu vergi geliri sayesinde belediyeler, eğitim, çocuk bakımı, bireysel ve ailevi yardım, kültürel ve eğlence araçlarının tedarik edilmesi ve yaşlılara yardım gibi sosyal refah ile çevre ve atık hizmetlerinden sorumludur.

Kaynak: The Economist Intelligence Unit, Sweden Country Profile Nisan 2009

🔍 Sektörler

Tarım ve Hayvancılık

İsveç, AB'de en fazla yüzölçümüne sahip ülkeler arasında olmasına rağmen, topraklarının yalnızca %10'u tarım arazisi olarak kullanılabilir. Topraklarının yarısı orman, üçte biri ise dağ, göl ve bataklık ile kaplı olan İsveç'te ekili alan 2,7 milyon hektardır. İsveç'in kuzey bölümünde iklimin daha sert olması tarımın çoğunlukla orta ve güney bölümünde yapılmasına neden olmuştur. 1900'lü yıllara kadar tarım ülkesi olan İsveç'te günümüze gelindiğinde tarımın GSYİH'e katkısı sadece %2 düzeyindedir. Ancak, tarımda verimliliğin yüksek olması sonucu iç talebin % 80'i ülkede yetiştirilen tarım ürünleri tarafından karşılanmaktadır. İklimi ve ekilebilir alanlarının kısıtlı olması nedeniyle daha

çok tahıl ürünleri üretimi yapılan İsveç'te organik ürünlerin üretimi de artmaktadır. Hayvansal üretimde de en çok domuz, süt ineği ile diğer büyükbaş hayvan yetiştiriciliği ön plana çıkmaktadır.

Tarım Üretim İstatistikleri

Ürün	2008		2009		2010*	
	Verim (Kg/Hektar)	Miktar (Ton)	Verim (Kg/Hektar)	Miktar (Ton)	Verim (Kg/Hektar)	Miktar (Ton)
Kış Buğdayı	6.440	2.004.600	6.310	2.060.100	5.660	1.919.200
Bahar Buğdayı	4.030	197.600	4.570	217.800	4.060	265.200
Kış Çavdarı	6.140	168.800	5.960	218.400	4.870	123.400
Kış Arpası	5.640	58.400	5.570	101.100	4.640	84.500
Bahar Arpası	4.150	1.613.200	4.600	1.579.800	3.930	1.143.600
Yulaf	3.680	820.000	4.000	744.200	3.530	563.400
Triticale	5.600	274.100	4.750	252.700	4.410	164.900
Karışık Hububat	3.080	58.300	3.480	67.800	2.980	68.700
Bezelye	2.720	29.100	3.000	48.900	2.390	54.100
Tarla Fasulyeleri	2.190	13.700	3.280	26.100	2.380	31.100
Sofra Patatesi	31.200	558.200	31.450	568.500	29.950	542.800
Nişasta Üretimi İçin Patates	40.610	295.000	40.060	289.400	37.390	272.800
Kış Kolza	3.340	206.300	3.540	240.300	3.090	223.500
Bahar Kolza	1.980	48.200	1.880	54.900	1.520	51.800
Kış Yağşalgamı	1.720	1.400	-	-	1.840	900
Bahar Yağşalgamı	1.440	3.500	1.320	2.800	1.130	2.400
Keten Yağı	1.520	5.400	1900	18.900	1.250	23.900

Kaynak: Swedish Board of Agriculture: <http://www.jordbruksverket.se>

* 2010 yıl sonu ilk verilerini içerir.

Ormancılık

Toplam yüzölçümünün% 52'si orman alanı (22,9 milyon hektar)olan İsveç, bu oran ile Finlandiya'nın ardından Avrupa'da ikinci en geniş orman alanına sahip ülkedir. Özellikle kereste, kağıt hamuru ve kağıt sektörlerinde dünyada önemli bir konuma sahip olan İsveç'in toplam ihracatının %12'si ormancılık sektörüne aittir. Ürettiği ormancılık ürünlerinin %60'ını daha çok AB ülkelerine ihraç eden İsveç, dünya ormancılık ürünleri ihracatının %10'unu gerçekleştirilmektedir. Tarım sektöründe olduğu gibi ormancılık sektörü de bir dizi değişime uğrayarak insan işgücünün yerini ağırlıklı olarak makineler yer almıştır. Bu da daha fazla katma değeri yüksek ürünlerin üretilmesine neden olmuştur.

Ormancılık ürünlerinde öne çıkan iki alt sektörden ağaç ürünleri(mobilya dışında) sektöründe, daha çok küçük firmalar çalışmakta olup; bu sektörde üretilen ürünlerin katma değeri düşüktür. Ormancılık ürünleri üretiminin neredeyse %50'sini karşılayan kağıt ve karton sanayi sektöründe ise, ileri teknoloji uygulanarak katma değeri yüksek ürünler elde edilmektedir.

Sürdürülebilir üretim ve biyoçeşitliliğin korunması İsveç ormancılık politikasının iki ana unsurunu oluşturmaktadır, kesim yapılmış yerlerin tekrar ağaçlandırılması ve meşe, kayın, gürgen v.b. geniş yapraklı değerli ağaçların korunmasına dair maddeler İsveç ormancılık kanunda önemle vurgulanmaktadır.

Kaynak: The Economist Intelligence Unit, Sweden Country Profile Nisan 2009

Sanayi

Ürün yelpazesinin genişliği ile uluslararası faaliyetlerin büyüklüğü İsveç sanayinin en belirgin özellikleri olarak ortaya çıkmaktadır. İsveç, madencilik, bilgi teknolojisi ve diğer yüksek teknolojileri kapsayan bir ürün grubunda uluslararası alanda yüksek başarı göstermektedir.

20. yüzyılın başından itibaren İsveç sanayisi ormancılık ve maden gibi sektörlerden, bilişim ve teknolojinin daha çok kullanarak, araştırma ve geliştirmenin ön planda olduğu, katma değeri daha yüksek sektörlerle geçmiştir. Bu değişim sürecinde tekstil, demir ve çelik sektörleri küçülürken, gemi inşa sektörü tamamen yok olmuştur. Ekonomisi hızla büyüyen İsveç, halen bilgi ve iletişime(İCT) en fazla yatırım yapan ülkelerden biri haline gelmiştir.

Tüm gelişmiş ülkelerde olduğu üzere İsveç'te de GSYİH içinde sanayinin payı giderek azalırken, hizmet sektörünün payı artmıştır. 2008 yılı itibarıyla sanayi sektörü GSYİH içerisinde yaklaşık %30'luk paya sahiptir.

İmalat sanayinde metal ve metal mamulleri; makine ve teçhizat, elektrikli ve optik cihazlar, ulaşım ekipmanları; kimyasallar; orman ve kağıt ürünleri ve gıda sanayi ürünleri üretimi ön plana çıkmaktadır.

Kaynak: The Economist Intelligence Unit, Sweden Country Profile Nisan 2009
Stokholm Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği, İsveç'in Genel Ekonomik Durumu ve Türkiye ile Ekonomik-Ticari İlişkileri, Haziran 2009

Madencilik

İsveç, Batı Avrupa'da uzun bir zamandır demirin pek çok formunun hem üretimini hem de ihracatını yapan tek ülkedir. Ülkenin özellikle kuzey bölümü demirin yanında, kükürt, bakır, kurşun, gümüş, altın v.b. değerli madenlerce zengindir. İsveç, 2008 yılında AB27 ülkeleri arasında demir üretiminde %90'luk payla, kurşun üretiminde de %33'lük payla lider, çinko üretiminde %21'lik payla İrlanda'nın ardından ikinci, gümüş üretiminde %17'lik payla Polonya'nın ardından ikinci, altın üretiminde Finlandiya'nın ardından ikinci ve bakır üretiminde Polonya ve Portekiz'in ardından üçüncü konumda yer almıştır.

Sektörde, özellikle katma değeri yüksek ürünlerin üretiminde ve ihracatında artış yaşanmaktadır. Son yıllarda yüksek-derece demir ve çelik ürünlerinin üretim ve ihracatı ön plana çıkmıştır. Ülkede üretilen çeliğin %80'den fazlası ihraç edilir duruma gelmiştir.

Kaynak: The Economist Intelligence Unit, Sweden Country Profile Nisan 2009
Geological Survey of Sweden. <http://www.sgu.se>

İnşaat

Kredilerde kolaylık, güçlü ekonomi ve kamunun teşvikleri sayesinde 1980 ve 1990 yılları arasında oldukça gelişen inşaat sektörü 1990 yılına gelindiğinde zirve yaparak, inşaata başlanan yapı sayısı yılda 69.600'e ulaşmıştır. 1990'lı yılların başında yaşanan kriz, sektörü neredeyse çökme noktasına getirmiştir. Yaşanan krizin ağırlığı ve kamusal teşviklerin azaltılmasına rağmen 1990'ların ortalarına doğru toparlanmaya başlayan inşaat sektörü, 1999 yılına kadar yılda ortalama 12-13 bin yapının inşaatına başlanır duruma gelmiştir. 2006 yılına gelindiğinde bu sayı 45 bine yükselmiştir. 2008 yılında yaşanan küresel kriz sektörün tekrar daralmasına neden olmuştur.

Kaynak: The Economist Intelligence Unit, Sweden Country Profile Nisan 2009

Turizm

İsveç ekonomisinde diğer ülkelere göre daha az payı olan turizm sektörü buna rağmen son on yılda düzenli bir şekilde gelişmiştir. Ülkeye giren turistlerin daha çok Norveç, Almanya ve Danimarka gibi komşu ülkelerin vatandaşları olduğu görülmüş olup; ABD, Fransa, İtalya ve Japonya gibi diğer ülkelerin vatandaşlarının da bu ülkeye olan ziyareti artmıştır. İsveç'te, en çok turist çeken şehirler arasında Stokholm, Malmö ve Göteborg yer almaktadır. Konaklamak için ise; otel, pansiyon, kamp alanı ve tatil köyleri tercih edilmektedir.

Kaynak: The Economist Intelligence Unit, Sweden Country Profile Nisan 2009
The Economist Intelligence Unit, Sweden Forecast Aralık 2009

Ulaştırma ve Telekomünikasyon Altyapısı

İsveç oldukça gelişmiş ve yüksek standartlarda bir ulaşıma altyapısına sahiptir. 2007 yılı itibarıyla ülkede 139 000 kilometre uzunluğunda umumi; 76 000 kilometrelik devlet destekli özel karayolu; 33 000 kilometrelik kaldırım ve bisiklet yolu bulunmaktadır.

Ülkede Sivil Havacılık İdaresinin işlettiği 19 havaalanı çoğunlukla ülke içi taşımacılık amaçlı kullanılmaktadır. Uluslararası havayolu trafiğinin % 64'ü ile iç hat uçuşların % 38'i Kuzey Avrupa Bölgesindeki en büyük havaalanı olan Stokholm Arlanda havaalanı kanalıyla yapılmaktadır. Arlanda havaalanından toplam 70'in üzerinde havayolu şirketi 140 dış hat, 35 iç hat varış noktasına uçuş gerçekleştirmektedir. 1991 yılında iç hat uçuş trafiğinin serbestleştirilmesi sonucunda sektörde lider konumunda bulunan ve İsveç, Danimarka ve Norveç ortaklığı olan İskandinavya Havayollarına (SAS) rakip bir çok şirket ortaya çıkmışsa da, SAS halen gerek iç gerek dış hatlarda en yaygın olarak kullanılan havayolu şirkettir.

Kaynak:Stokholm Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği, İsveç'in Genel Ekonomik Durumu ve Türkiye ile Ekonomik-Ticari İlişkileri, Haziran 2009

Telekomünikasyon İstatistikleri

	2005	2006	2007	2008	2009b	2010c	2011c
Nüfus (milyon, kişi)	9,0	9,1	9,2	9,2	9,3	9,3	9,4
Kişi başına GSYİH	40.452	43.171	49.489	51.922	42.360	48.330	50.960
Kişisel bilgisayar sayısı(milyon, adet)	7,6	8,0	8,9	9,7	10,2	11,2	12,2
İnternet kullanıcısı(milyon, kişi)	7,3	7,8	8,0	8,1	8,2	8,3	8,4
Toplam internet abonesi(milyon, kişi)	3,3	3,6	4,0	4,1	4,2	4,3	4,3
Kablolu modem internet abonesi (bin, kişi)	324,3	394,3	445,4	478,3	497,8	508,9	514,9
DSL internet abonesi(milyon, kişi)	1,2	1,5	1,7	1,9	2,0	2,1	2,2
Sabit telefon hattı abonesi(milyon, kişi)	5,6	5,5	5,5	5,4	5,4	5,4	5,3
Cep telefonu abonesi(milyon, kişi)	9,1	9,6	10,2	10,4	10,6	11,0	11,3

b: Economist Intelligence Unit tahmini. c Economist Intelligence Unit projeksiyonu

Kaynak: The Economist Intelligence Unit, Data Tool

Telekomünikasyon altyapısı bakımından İsveç dünyanın en gelişmiş ülkeleri arasında yer almaktadır. Sabit telefon hattı, mobil telefon, kişisel bilgisayar, internet ve genişbant kullanımı son derece yaygındır. Yaklaşık 9 milyon nüfuslu ülkede kişisel ve iş amaçlı internet erişimi 8 milyonu aşmış olup, evlerin % 80'inden fazlasında bilgisayar bulunmaktadır.

1990'ların sonuna kadar bilgi ve iletişim teknolojileri (ICT) İsveç ekonomisine en çok katkı sağlayan sektördü. ICT sektörünün 2001-2003 yılları arasında yaşanan küresel krizden en çok etkilenen sektör olmasına rağmen, İsveç uluslar arası alanda lider konumunu korumuştur. 2003 yılının son çeyreğinde toparlanmaya başlayan İsveç ekonomisinde üretimin de artmasıyla sektör gücünü arttırmıştır. İsveç'te ICT sektöründe pek çok küme çalışması bulunmaktadır. Başkent Stokholm'un kuzey batısında bulunan Kista- Kablosuz Vadi, kablosuz ve mobil teknoloji konusunda araştırma ve ürün geliştirmede dünyada lider konumdadır. TelecomCity ve Telematics ICT kümelerinin bulunduğu diğer önemli bölgelerdir.

Kaynak: The Economist Intelligence Unit, Sweden Country Profile Nisan 2009

Stokholm Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği, İsveç'in Genel Ekonomik Durumu ve Türkiye ile Ekonomik-Ticari İlişkileri, Haziran 2009

Enerji

İsveç'te, hem soğuk bir iklimin hüküm sürmesi, hem de yaşam standardının yüksek olması nedeniyle enerji tüketimi fazladır. Kişi başına düşen enerji tüketimi Norveç'in altında olmasına rağmen AB ülkeleri arasında en fazla enerji tüketimi olan ülkelerden biridir. Dalgalanmalara rağmen son 20 yıldır toplam enerji tüketimi sabittir.

1970'lerde yaşanan petrol krizi ile İsveç'in enerjide bağımlılığının ortaya çıkması sonucu enerji politik bir konu haline gelmiştir. Bunun üzerine rafineri kapasitesini arttıran İsveç, yüksek oranda enerji ihtiyacını karşılayabilmek için nükleer enerjiye yüklü miktarda yatırım yapmıştır. Petrol, hidroelektrik enerji ve nükleer güç ülkenin temel enerji kaynaklarıdır.

Kaynak: The Economist Intelligence Unit, Sweden Energy Report

Bankacılık

Savurganca verilmiş banka kredilerinin ödenememesinden kaynaklanan ağır borç nedeniyle 1990'ların başında bankacılık sektöründe kriz yaşayan İsveç'te, banka mevduatları çoğu kez devlet güvencesi altındaydı. Bankacılık sektöründe yapılan hatalar nedeniyle iflas eden bankalar, devlet tarafından devralınıp tekrar özelleştirilmiştir. Yaşanan kriz İsveç Bankacılık sektöründe yapısal değişikliklere neden olmuştur. Küçük bankalar birleşerek rekabet gücü daha yüksek uluslararası bankalara dönüşmüştür. Bu da, sektördeki banka sayısında azalmaya neden olmuştur. Bankacılık sektörü, ticari (anonim) bankalar, yabancı bankalar, tasarruf bankaları ve işbirliği bankaları olmak üzere dört gruba ayrılmıştır.

Kaynak: The Economist Intelligence Unit, Sweden Country Profile Nisan 2009

Finansal Hizmetler

İsveç, uluslar arası kodlar ve standartlarla uyumlu, gelişmiş, karmaşık ve güvenilir bir finansal sisteme sahiptir. 100 binin üzerinde çalışanıyla ülkedeki toplam çalışan nüfusun %2'sine sahip olan sektör, GSYİH 'in de %4'ünü karşılamaktadır. Bankalar, konut kredisi ile ilgili kurumlar ve sigorta şirketleri İsveç finans sektöründeki başoyunculardır.

Kaynak: The Economist Intelligence Unit, Sweden Country Profile Nisan 2009

Perakende Sektörü

İsveç perakende sektörü, özellikle gıda, giyim ve mobilya konusunda uzmanlaşmış, gelişmiş, güvenilir ve az sayıdaki büyük perakende zincirinden oluşmuştur. Pazarın yaklaşık % 50'sini yerli perakende grupları oluşturmaktadır.

ICA, Coop ve Axfood, İsveç perakende gıda pazarında uzmanlaşmış en büyük üç markettir. Bu firmalar daha çok ülkenin kuzey bölgesinde etkinken, dördüncü firma Bergendahls Gruppen ülkenin güney kısmında etkindir. Alman ucuzluk satış mağazalar zinciri olan Lidl'in de gelecek yıllar içerisinde İsveç perakende gıda sektöründe önemli bir konuma gelmesi beklenmektedir. Gıda dışındaki perakende sektörlerinde rekabet ortamı ise sektöre bağlı olarak değişmektedir. Özellikle perakende giyim pazarında İsveçli zincir mağazaların üstünlüğü olmasına rağmen, çoğu tüketim malları sektörü ithalata dayalı çok uluslu şirketler tarafından yönetilmektedir. En büyük giyim perakende mağazaları arasında bulunan H&M, Kappahl ve Lindex'in sadece İsveç'te 100'den fazla fabrika çıkış mağazası bulunmaktadır. Avrupa'nın en büyük perakende giyim zinciri olan H&M'in 28 ülkede toplan 1500 mağazası bulunmaktadır. IKEA (İsveç) mobilya konusunda dünyadaki en büyük perakende mağazalar arasında olup; Europe Mobler ve MIO diğer büyük perakende mobilya zincirleridir.

Kaynak: The Economist Intelligence Unit, Sweden Country Profile Nisan 2009

Doğrudan Yabancı Yatırımlar

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Yabancı Yatırımlar(milyar SEK)

2005	1.367
2006	1.560
2007	1.810

Ülkeler İtibarı ile Doğrudan Yabancı Yatırımlar

Ülkelere Göre Yabancı Yatırımlar(milyar SEK)

	2005	2006	2007
Tüm Dünya	1.367	1.560	1.810
OECD Üye Ülkeleri	1.301	1.473	1.717
İngiltere	203	254	276
Hollanda	244	257	251
A.B.D.	244	230	245
Lüksemburg	47	78	162
Finlandiya	141	153	156
Norveç	93	126	148
Almanya	107	127	136
Belçika	57	84	112
Danimarka	60	68	78
Fransa	38	46	74
Japonya	16	19	23
İtalya	9
Kanada	1	2	6
OECD Dışındakiler	67	87	93
Avrupa	1.068	1.237	1.469
AB27	915	1.051	1.234
Diğer Avrupa	153	186	235
Amerika	283	291	293
Asya	20	23	34
Afrika	1	13	12
Okyanusya ve Kutuplar	12

.. Kesin veri mevcut değil

Kaynak: <http://stats.oecd.org>

Sektörler İtibarı ile Doğrudan Yabancı Yatırımlar

Sektörlere Göre Yabancı Yatırımlar(Milyar dolar)

	2007
İlaç ve Kimyasallar	56
Bankacılık ve Finans	35
Enerji ve su	29
Makine ve mühendislik	28
Ticaret	25
Ulaşım ve iletişim	15
Yapı ve inşaat	14

Kağıt ve kağıt hamuru	11
Gıda	7
Diğer sektörler	56
Toplam	276

Kaynak: Invest in Sweden

Ülkedeki Serbest Bölgeler (Özel Ekonomik Bölgeler)

İsveç'te serbest bölge bulunmamaktadır.

► Dış Ticaret

Genel Durum

İsveç, 2008 yılında toplam 15 katrilyon dolarlık dünya ihracatının %1,2 sini karşılayarak 23. sırada yer almıştır. Aynı yıl toplam 16 katrilyon dolarlık dünya ithalatının yaklaşık %2'sini karşılayarak 26. sırada yer almıştır. 2008 yılında dış ticaret hacmi ise 354 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Ülkenin Dış Ticareti

İhracatında Başlıca Ürünler

İhraç Ettiği Başlıca Ürünler (Milyon Dolar)

GTİP Kodu	GTİP Açıklaması	2008	2009	2010
Toplam	Tüm Ürünler	183.881	131.116	158.925
84	Elektriksiz makineler	28.384	19.691	25.210
85	Elektrikli makineler, elektronik cihazlar	22.561	17.789	21.931
87	Kara taşıtları	20.066	10.168	15.441
27	Petrol, kömür, doğal gaz ve ürünleri	13.549	8.060	11.939
48	Kağıt ve karton, bunlardan mamul eşya	11.998	10.142	10.877
30	İlaçlar	8.410	8.273	8.590
72	Demir-çelik	9.945	4.631	7.600
39	Plastik ve plastik ürünler	5.783	4.463	5.393
90	Optik, teknik, medikal cihazlar	4.917	4.571	5.067
44	Ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü	4.977	3.960	4.437
26	Maden cevherleri	2.629	1.638	3.103
94	Mobilya, aydınlatma eşyaları, prefabrik yapılar	3.532	2.657	2.897
73	Demir-çelikten eşyalar	3.983	2.445	2.874
47	Odun ve diğer selüloz hamurları, geri kazanılmış kağıt veya karton	2.780	2.000	2.724
3	Balık ve diğer deniz ürünleri	1.722	1.874	2.501
29	Organik kimyasallar	1.760	1.521	2.228

74 Bakır ve bakırdan eşyalar	1.858	1.253	1.864
76 Alüminyum ve alüminyumdan eşyalar	1.981	1.298	1.763
82 Metal aletler, bıçakçı eşyası, sofrta takımları vs.	1.361	918	1.610
38 Diğer kimyasal ürünler	1.500	1.431	1.538
71 Mücevherat, metal paralar, kıymetli metal ve taşlar	908	918	1.175
40 Kauçuk ve kauçuk ürünler	1.161	842	1.062
32 Boyalar, pigmentler	1.177	928	1.014
22 Alkollü ve alkolsüz içecekler	1.187	871	931
62 Dokuma giyim	732	646	782
88 Hava taşıtları	534	392	756
61 Örme giyim	560	511	621
19 Unlu mamuller, makarna, pastacılık ürünleri	620	577	619
95 Oyuncaklar, spor malzemeleri	529	514	608
93 Silah ve mühimmat	84	134	600
28 İnorganik kimyasallar	572	336	572
21 Diğer yenilebilir hazır ürünler	569	522	567
70 Cam ürünleri	640	508	543
34 Sabun, deterjan ve mumlar	559	482	526
83 Çeşitli metal eşya	640	437	503
33 Uçucu yağlar, kozmetikler	455	436	488
89 Deniz taşıtları	629	362	456
4 Süt ürünleri, yumurta, bal ve diğer yenilebilir hayvansal ürünler	475	351	443
15 Hayvansal ve bitkisel yağlar	503	407	422
49 Basılı yayınlar	371	341	391
86 Demiryolu taşıtları, sinyalizasyon cihazları (karayolu hariç)	274	343	388
16 Et ve su ürünleri konserveleri	294	273	308
18 Kakao ve kakaolu mamuller	288	262	302
35 Albüminoidler, modifiye nişasta, yapıştırıcılar, enzimler vs.	203	174	291
68 Taş, alçı, çimento, amyant, mermer vs. ürünleri	377	255	279
64 Ayakkabı, vb. ürünler	235	194	240
63 Diğer tekstil ürünleri / ev tekstilleri	286	235	239
10 Hububat	350	186	237
75 Nikel ve nikelden eşyalar	144	107	233
59 Sıvanmış, kaplanmış, lamine edilmiş vs. kumaş ve ürünler	274	188	217
69 Seramik ürünleri	246	178	197
25 Mineraller	222	182	195
42 Deri eşya, deri giyim, saraciye	187	162	183
17 Şeker ve şekerli mamuller	192	181	173
56 Votka, keçe, dokunmamış kumaşlar, özel iplikler vs.	199	144	172
9 Kahve, çay ve baharatlar	157	153	170
96 Fırçalar, taraklar, kalemler, düğmeler, çakmaklar vs.	171	147	169
23 Gıda sanayisi atıkları ve yemler	106	126	164
2 Et	193	113	156
20 İşlenmiş meyve ve sebze	154	129	154
31 Gübreler	164	134	149
8 Meyveler	134	127	145
36 Patlayıcılar, kibritler vs.	45	44	135
78 Kursun ve kursundan esvalar	131	89	127

24	Tütün ve tütün mamulleri	66	65	110
7	Sebzeler	84	83	101
41	Ham postlar, deriler ve köseleler	108	72	89
81	Diğer metaller, sermetler ve bunlardan eşya	88	62	75
65	Başlıklar, şapkalar vs.	91	64	75
12	Yağlı tohumlar ve diğer tohumlar	61	61	75
57	Halılar ve dokunmuş yer kaplamaları	77	51	66
37	Fotoğraf kimyasalları	82	62	62
11	Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday gluteni	118	63	58
91	Saatler	51	40	53
60	Örme kumaş ve eşya	56	38	50
43	Postlar, deriler, taklit kürkler ve bunlardan mamul eşya	34	28	46
92	Müzik aletleri	38	35	41
97	Sanat eserleri, antika eşyalar	53	27	39
55	Sentetik ve suni devamsız elyaflar, iplik ve kumaşlar	46	29	36
79	Çinko ve çinkodan eşyalar	26	17	35
5	Diğer hayvansal ürünler	27	27	33
54	Sentetik ve suni filamentler, iplik ve kumaşlar	39	23	31
58	Özel dokunmuş kumaşlar, danteller, işlemler vs.	32	21	27
52	Pamuk	31	22	26
1	Canlı hayvanlar	33	21	24
67	Kuş tüyü, yapma çiçekler, insan saçı ve bunlardan eşya	15	14	15
51	Yün, kıl ve ürünleri	13	10	15
6	Ağaçlar, bitkiler, kökler, çiçekler	10	12	11
80	Kalay ve kalaydan eşyalar	8	4	9
46	Hasır, saz vb. ürünlerden eşya, sepetçi ve hasırcı eşyası	7	5	8
13	Laklar, sakızlar, reçineler vs.	20	9	7
53	Diğer bitkisel lifler ve bunlardan kumaşlar	6	4	7
99	Başka fasılda yer almayan ürünler	10.927	6.718	6
66	Şemsiyeler, bastonlar, kamçılar vs.	4	3	4
45	Mantar ve mantardan eşya	1	1	1
14	Diğer bitki parçaları	0	1	1

Kaynak: Trademap

İthalatında Başlıca Ürünler

İthal Ettiği Başlıca Ürünler (Milyon Dolar)

GTIP Kodu	GTİP Açıklaması	2008	2009	2010
Toplam	Tüm Ürünler	168.982	119.949	148.762
85	Elektrikli makineler, elektronik cihazlar	18.806	15.068	20.371
27	Petrol, kömür, doğal gaz ve ürünleri	24.413	13.893	20.088
84	Elektriksiz makineler	23.498	15.613	19.938
87	Kara taşıtları	16.018	9.942	14.728
39	Plastik ve plastik ürünler	5.772	4.210	5.194
72	Demir-çelik	6.985	3.076	4.996
90	Optik, teknik, medikal cihazlar	4.525	3.767	4.391
30	İlaçlar	4.130	4.002	4.060

73	Demir-çelikten eşyalar	3.778	2.564	3.427
3	Balık ve diğer deniz ürünleri	2.386	2.295	2.961
29	Organik kimyasallar	3.078	2.729	2.866
94	Mobilya, aydınlatma eşyaları, prefabrik yapılar	3.214	2.258	2.757
48	Kağıt ve karton, bunlardan mamul eşya	2.036	1.844	2.094
44	Ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü	2.223	1.476	1.933
40	Kauçuk ve kauçuk ürünler	2.308	1.345	1.877
62	Dokuma giyim	1.847	1.580	1.863
28	İnorganik kimyasallar	1.976	1.374	1.794
61	Örme giyim	1.647	1.467	1.728
76	Alüminyum ve alüminyumdan eşyalar	1.865	1.220	1.622
74	Bakır ve bakırdan eşyalar	1.448	1.037	1.539
38	Diğer kimyasal ürünler	1.471	1.229	1.521
22	Alkollü ve alkolsüz içecekler	1.571	1.316	1.331
2	Et	1.145	973	1.078
95	Oyuncaklar, spor malzemeleri	1.064	929	1.077
26	Maden cevherleri	950	650	981
8	Meyveler	1.064	893	963
4	Süt ürünleri, yumurta, bal ve diğer yenilebilir hayvansal ürünler	847	767	915
32	Boyalar, pigmentler	945	735	852
64	Ayakkabı, vb. ürünler	791	672	841
70	Cam ürünleri	873	749	811
21	Diğer yenilebilir hazır ürünler	773	709	797
33	Uçucu yağlar, kozmetikler	740	684	758
75	Nikel ve nikelden eşyalar	856	355	726
82	Metal aletler, bıçakçı eşyası, sofa takımları vs.	782	525	722
83	Çeşitli metal eşya	820	559	719
7	Sebzeler	700	595	696
86	Demiryolu taşıtları, sinyalizasyon cihazları (karayolu hariç)	423	241	692
34	Sabun, deterjan ve mumlar	702	605	682
20	İşlenmiş meyve ve sebze	761	664	641
16	Et ve su ürünleri konserveleri	621	545	615
9	Kahve, çay ve baharatlar	506	465	615
15	Hayvansal ve bitkisel yağlar	773	590	612
19	Unlu mamuller, makarna, pastacılık ürünleri	649	577	562
47	Odun ve diğer selüloz hamurları, geri kazanılmış kağıt veya karton	483	311	523
63	Diğer tekstil ürünleri / ev tekstilleri	550	441	512
68	Taş, alçı, çimento, amyant, mermer vs. ürünleri	543	405	504
49	Basılı yayınlar	544	430	461
25	Mineraller	480	391	445
71	Mücevherat, metal paralar, kıymetli metal ve taşlar	459	383	436
42	Deri eşya, deri giyim, saraciye	435	355	430
23	Gıda sanayisi atıkları ve yemler	455	437	420
18	Kakao ve kakaolu mamuller	404	355	405
69	Seramik ürünleri	435	318	384
6	Ağaçlar, bitkiler, kökler, çiçekler	365	283	352
31	Gübreler	655	174	297

30	Diğer taşıtlar	727	170	200
17	Şeker ve şekerli mamuller	305	274	281
89	Deniz taşıtları	900	231	269
35	Albüminoidler, modifiye nişasta, yapıştırıcılar, enzimler vs.	306	232	255
96	Fırçalar, taraklar, kalemler, düğmeler, çakmaklar vs.	231	191	238
57	Halılar ve dokunmuş yer kaplamaları	208	154	211
56	Vatka, keçe, dokunmamış kumaşlar, özel iplikler vs.	212	156	189
81	Diğer metaller, sermetler ve bunlardan eşya	303	126	188
24	Tütün ve tütün mamulleri	182	166	180
59	Sivanmış, kaplanmış, lamine edilmiş vs. kumaş ve ürünler	192	142	170
12	Yağlı tohumlar ve diğer tohumlar	188	136	158
91	Saatler	133	113	152
10	Hububat	162	120	146
93	Silah ve mühimmat	60	48	137
79	Çinko ve çinkodan eşyalar	139	87	135
37	Fotoğraf kimyasalları	212	138	127
54	Sentetik ve suni filamentler, iplik ve kumaşlar	118	72	98
65	Başlıklar, şapkalar vs.	93	73	93
55	Sentetik ve suni devamsız elyaflar, iplik ve kumaşlar	95	66	91
11	Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday gluteni	90	74	76
5	Diğer hayvansal ürünler	80	62	74
52	Pamuk	85	59	70
36	Patlayıcılar, kibritler vs.	40	33	67
92	Müzik aletleri	69	58	65
41	Ham postlar, deriler ve köseleler	47	24	50
58	Özel dokunmuş kumaşlar, danteller, işlemeler vs.	49	30	49
1	Canlı hayvanlar	48	49	45
51	Yün, kıl ve ürünleri	42	32	40
78	Kurşun ve kurşundan eşyalar	31	22	30
43	Postlar, deriler, taklit kürkler ve bunlardan mamul eşya	21	18	28
67	Kuş tüyü, yapma çiçekler, insan saçı ve bunlardan eşya	29	20	27
13	Laklar, sakızlar, reçineler vs.	39	26	25
60	Örme kumaş ve eşya	39	19	23
97	Sanat eserleri, antika eşyalar	70	45	20
46	Hasır, saz vb. ürünlerden eşya, sepetçi ve hasırcı eşyası	19	16	19
66	Şemsiyeler, bastonlar, kamçılar vs.	17	15	15
53	Diğer bitkisel lifler ve bunlardan kumaşlar	16	9	12
80	Kalay ve kalaydan eşyalar	13	6	11
14	Diğer bitki parçaları	10	3	5
45	Mantar ve mantardan eşya	2	2	2
50	İpek	2	1	1
99	Başka fasılda yer almayan ürünler	5.773	5.252	0

Kaynak: Trademap

Dış Ticaretin Madde Grupları İtibarıyla Dağılımı

İhracatın Madde Grupları İtibarıyla Dağılımı

SITC Kodu	Ürün Sınıflandırması	2008 İhracatı (milyon dolar)	İhracattaki Payı (%)
-----------	----------------------	------------------------------	----------------------

TOPLAM	183.857	100,0
0-1 Gıda, içecek, tütün	6.830	3,7
2-4 Hammaddeler, hayvansal ve bitkisel yağlar	11.180	6,1
3 Mineral yakıtlar ve yağlar	13.513	7,3
5 Kimyasallar	18.748	10,2
6 Diğer yarı mamuller	35.738	19,4
7 Makineler ve ulaşım araçları	71.181	38,7
8 Tüketim malları	14.852	8,1
9 Diğer ürünler	11.815	6,4

Kaynak: <http://comtrade.un.org/pb/CountryPagesNew.aspx?y=2008>

İthalatın Madde Grupları İtibarıyla Dağılımı

SITC Kodu	Ürün Sınıflandırması	2008 İthalatı (milyon dolar)	İthalatı Payı (%)
TOPLAM		167.354	100,0
0-1 Gıda, içecek, tütün		12.259	7,3
2-4 Hammaddeler, hayvansal ve bitkisel yağlar		5.850	3,5
3 Mineral yakıtlar ve yağlar		24.265	7,3
5 Kimyasallar		18.068	14,5
6 Diğer yarı mamuller		24.576	14,7
7 Makineler ve ulaşım araçları		58.680	35,1
8 Tüketim malları		17.825	10,7
9 Diğer ürünler		5.830	3,5

Kaynak: <http://comtrade.un.org/pb/CountryPagesNew.aspx?y=2008>

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticareti

Başlıca Ülkeler İtibarı ile İhracat (Milyon Dolar)

	2008	2009	2010
TOPLAM	183.881	131.116	158.925
Norveç	17.471	13.828	15.624
Almanya	19.084	13.358	15.275
İngiltere	13.486	9.734	11.562
A.B.D.	12.111	8.382	11.145
Danimarka	13.580	9.618	10.296
Finlandiya	11.629	8.431	9.720
Fransa	9.017	6.668	7.613
Hollanda	9.396	6.122	7.588
Belçika	7.998	4.807	6.230
Çin	3.991	4.115	4.838
İtalya	5.727	4.009	4.467
Polonya	4.631	3.312	4.004
İspanya	4.250	3.148	3.259
Rusya	4.447	1.846	2.813
Avustralya	2.093	1.680	2.002
Japonya	2.029	1.648	1.908

	2008	2009	2010
Hindistan	1.943	1.676	1.737
Suudi Arabistan	1.445	1.241	1.484
Brezilya	1.446	871	1.453
Diğer ülkeler	37.608	25.813	35.603

Kaynak: Trademap

? Başlıca Ülkeler İtibarı ile İthalat (Milyon Dolar)

	2008	2009	2010
TOPLAM	168.982	119.949	148.762
Almanya	29.876	21.473	26.939
Norveç	14.962	10.823	12.828
Danimarka	15.861	10.758	12.272
Hollanda	10.030	7.829	9.162
İngiltere	10.835	6.858	8.417
Finlandiya	9.780	6.216	7.813
Çin	5.686	4.559	7.416
Rusya	6.839	4.114	7.277
Fransa	8.526	6.075	6.863
Belçika	6.562	4.658	5.741
A.B.D.	5.213	4.552	4.658
İtalya	5.780	3.726	4.324
Polonya	5.534	3.655	4.286
Japonya	2.617	1.853	2.461
Güney Kore	1.366	902	2.202
İrlanda	1.755	1.514	1.924
İspanya	2.268	1.539	1.796
Çek Cumhuriyeti	2.192	1.523	1.785
Estonya	1.269	932	1.682
Avusturya	1.854	1.373	1.646
Diğer ülkeler	20.178	15.016	17.271

Kaynak: Trademap

🔍 Dış Ticaret Politikası ve Vergiler

Dış Ticaret Politikası

İsveç dış ticareti, AB ve DTÖ üyeliğinden kaynaklanan kurallara göre şekillenmiştir. AB gümrük birliğine tabi olan İsveç, tarım sektörü dışında tüm sektörlerde serbest mal ticaretini benimsemiştir. AB27 üye ülkeleri arasında malların ticaretinde gümrük tarifesi bulunmamaktadır. AB üye ülkeler arasındaki ticarete tarife dışı kısıtlamaların (sağlıkla ilgili düzenlemeler v.b.) kaldırılmasında başarılı olunmuştur. İsveç için önemli bir diğer husus da, Avrupa Serbest Ticaret Birliği(EFTA) ve AB üye ülkeleri arasında 1 Ocak 1994'te yapılan anlaşma ile Avrupa Ekonomik Alanı (AEA) kapsamında, AB üyesi olmayan Norveç, İzlanda ve Lihtenştayn ile de tek pazar oluşturulmuştur. Buna ek olarak AB üye ülkesi olması nedeniyle İsveç'in Türkiye ile gümrük birliği anlaşması ve bazı ülkelerle de serbest ticaret anlaşmaları bulunmaktadır.

Kaynak: The Economist Intelligence Unit, Sweden Country Profile

Tarifeler ve Diğer Vergiler

İsveç, dış ticaretle Avrupa Birliği'nin Ortak Ticaret Politikasını (ÖTP) uygulamaktadır. Ülkenin gümrük vergi oranları Ortak Gümrük Tarifesi (OGT) çerçevesinde tespit edilmektedir. OGT'sinde yer alan 8'li bazdaki toplam 9699 tarife satırının % 89,9'u advalorem, % 10,1'i advalorem dışı gümrük vergilerine tabi olup, advalorem eşdeğeri olarak tarife hadleri % 0 ile % 604,3 aralığındadır. Advalorem harici gümrük vergisi uygulanan ürünlerin tamamı tarım ürünüdür.

Katma Değer Vergisi (KDV) ve Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) Topluluk Mevzuatında tam olarak uyumlaştırılmadığından üye ülkeler tarafından belirlenmekte ve ithal ve yerli üretim için aynı oranlar uygulanmaktadır.

İsveç'teki standart KDV oranı % 25'tir. Buna karşılık, gıda, toplu taşıma ve konaklama için % 12; gazete, dergi, kültürel ve sportif faaliyetler için % 6 oranında indirilmiş vergi uygulanmaktadır. Alkollü ürünler, tütün mamulleri ve enerji, İsveç'te ÖTV'ye tabi bulunan ürün gruplarıdır.

Kaynak:Stokholm Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği, İsveç'in Genel Ekonomik Durumu ve Türkiye ile Ekonomik-Ticari İlişkileri, Haziran 2009

Tarife Dışı Engeller

AB üyesi ülkeler, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararları uyarınca ticari ve ekonomik yaptırımlar, diğer uluslararası konvansiyonlar çerçevesinde de bazı ticari kısıtlamalar uygulamaktadır.

Sığır eti, koyun, keçi, tavuk, hindi, süt ürünleri, patates, bazı taze sebze ve meyveler, buğday piringi, mısır, nişasta, mantar, sosis, şeker ve üzüm suyunun da aralarında bulunduğu bir takım tarım ürünlerinde tarife kotası uygulanmaktadır. Domates, salatalık, kabak, narenciye, üzüm, elma, armut, kayısı, şeftali, kiraz, erik, meyve suları ve bazı şaraplar mevsimsel olarak değişen "giriş fiyatı" uygulamasına tabidir.

Ayrıca, miktar kısıtlaması, korunma önlemi veya gözetime konu olan ürünler ile bazı çelik ve tarım ürünlerinin ithalatında lisans uygulaması bulunmaktadır.

Öte yandan, Topluluk mevzuatı birçok teknik düzenleme, standart, sağlık ve bitki sağlığına yönelik tedbir içermekte olup, herhangi bir ürünün Topluluğa ithalatındaki uygulamalar hakkında bilgiye <http://export-help.cec.eu.int/> adresinden ulaşmak mümkündür.

Kaynak:Stokholm Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği, İsveç'in Genel Ekonomik Durumu ve Türkiye ile Ekonomik-Ticari İlişkileri, Haziran 2009

Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar

İsveç mevzuatı, AB teknik mevzuatı ile uyumludur. AB teknik mevzuatında birçok sanayi ürünü için CE işareti zorunludur.

CE işareti ürünün, AB direktiflerine uygun olduğunu ve gerekli bütün uygunluk değerlendirme faaliyetlerinden geçtiğini gösteren bir birlik işaretidir. CE işareti, AB sağlık, çevre, güvenlik ve tüketiciyi koruma kapsamına giren direktiflerle ilgili ürünleri içermektedir. Avrupa pazarında ürünlerini pazarlamak isteyen üreticiler CE işareti taşımak zorundadır. Direktiflere uymayan ürünler AB üye ülkeleri, ilgili mevzuat uyumunu gerçekleştirmiş aday ülkeler ile Norveç, İzlanda ve Lihtenştayn pazarlarında yer alamaz.

Gıda ürünleriyle ilgili olarak, AB üye devletleri arasında tek pazar oluşturmak amacıyla, genel prensiplerin ve temel düzenlemelerin çerçevesini belirleyen EC 178/2002 sayılı düzenleme ile Gıda Yasası uygulanmaktadır. 2002 yılı içerisinde yürürlüğe giren bu düzenlemeyle, aynı zamanda, AB Gıda Güvenliği Otoritesi kurulmuş ve gıda güvenliği konusundaki uygulanması zorunlu prosedürler belirlenmiştir. Düzenleme genel olarak Genel Gıda Yasası olarak bilinmekte olup, gıdaların izlenebilirliği konusunda da düzenlemeleri içermektedir (Madde 18). Genel Gıda Yasası'nın belirlediği ana başlıklar Ocak 2005 tarihinde uygulamaya girmiştir. Bu yasayı ve uygulanmasına dair esasları içeren direktifleri ve diğer ilgili yükümlülükleri tüm üye devletler kabul etmiştir. Buna göre, uygulanan AB tek pazar anlayışı çerçevesinde tüm gıda ürünlerinin AB üye devletleri içerisinde mi üretildiği yoksa üçüncü ülkelerden ithal edildiği konusu bilinmektedir. Gıda Kanununun üye devletler içerisinde uyumlaştırılması amacıyla iki farklı yaklaşım söz konusudur. Bunlardan ilki, etiketleme, hijyen ve katkı maddeleri gibi yatay konuları içermekte olup; ikincisi spesifik gıda maddeleri(kakao, çikolata ürünler, şeker, bal, reçel, meyve suyu, yeni geliştirilen gıdalar v.b.) ile ilgili dikey konuları içermektedir.

Ayrıca, gıda ürünleri konusunda "tarladan sofraya" kavramı çevresinde her aşamada güvenlik ve kaliteyi garantileyen HACCP(Kritik Kontrol Noktalarda Tehlike Analizi) teknik zorunluluktur.

Avrupa Birliği için bir diğer önemli konuda, kimyasal ürünlerdir. Birliğin yeni kimyasal ürünler politikası uyarınca kimyasalların üretimi, pazara sunumu, ithalatı ve kullanımına yönelik olarak 1 Haziran 2007 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren REACH (Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals) sistemi kapsamında kimyasalların kayıt, değerlendirme ve izni zorunlu kılınmıştır.

Bunun yanında zorunlu olamamakla birlikte GLOBALGAP(EUREPGAP) 1997 yılında Avrupalı büyük perakendeci süpermarketlerin raflarına koydukları tarım ürünlerinin güvenli insan sağlığına zararlı olmadığından emin olmak için biraraya gelip kurdukları ve uygulamaya koydukları tüm dünyada geçerli olan bir standart haline gelmiştir.

ISO 9000 kalite yönetim serisi ile ISO 14000 Çevre Standartları, ISO 22000 standartları ve iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili olarak 18001(OHSAS-İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi) standartları AB üye

ünlemlerine önemini en pazarlama amaçlarıdır.

Standartların Avrupa ve uluslar arası normlara oluşturulması ve var olan standartların uyumlaştırılmasından sorumlu olan İsveç Standartları Enstitüsü, hem Avrupa Standardizasyon Kuruluşu(CEN), hem de uluslar arası Standardizasyon Kuruluşu (ISO) üyesidir.

Ayrıca İsveç'in teknoloji, hukuk ve finans gibi konularda akreditasyonunu sağlayan İsveç Akreditasyon ve Onaylama Kuruluşu(SWEDAC)uyumlaştırma konusunda önemli bir ulusal kuruluştur.

Kaynak:Stokholm Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği, İsveç'in Genel Ekonomik Durumu ve Türkiye ile Ekonomik-Ticari İlişkileri, Haziran 2009
USDA GAIN Report Number: E48078

► Türkiye ile Ticaret

Genel Durum

Türkiye-İsveç Dış Ticaret Değerleri (Milyon Dolar)

Yıl	İhracat	İthalat	Ticaret Dengesi	Ticaret Hacmi	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı(%)
1989	84	157	-73	241	54
1990	80	214	-134	295	37
1991	73	257	-184	329	28
1992	84	222	-138	306	38
1993	65	428	-363	492	15
1994	86	283	-197	369	30
1995	105	518	-412	623	20
1996	122	660	-538	782	18
1997	146	897	-751	1.042	16
1998	188	999	-811	1.187	19
1999	182	1.444	-1.262	1.623	13
2000	200	1.440	-1.240	1.639	14
2001	214	544	-330	758	39
2002	296	535	-239	831	55
2003	457	822	-365	1.280	56
2004	561	1.118	-558	1.679	50
2005	661	1.427	-766	2.089	46
2006	787	1.488	-701	2.275	53
2007	883	1.716	-833	2.599	51
2008	919	1.909	-990	2.828	48
2009	748	1.891	-1.1137	2.637	40
2010	947	1.922	-975	2.838	49

Kaynak:TUIK

Türkiye'nin İsveç'e olan ihracatında 2011 yılı aylık veriler için tıklayınız.

Türkiye'nin İsveç'e İhracatında Başlıca Ürünler (Bin Dolar)

GTİP Kodu	GTİP Açıklaması	2008	2009	2010	2009-2010 Değişim (%)
	Toplam	918.787	748.396	947.384	27
61	Örme giyim	173.112	173.240	189.492	9
87	Kara taşıtları	119.779	94.127	184.235	96
85	Elektrikli makineler, elektronik cihazlar	122.569	107.197	131.161	22
84	Elektriksiz makineler	65.936	71.136	76.871	8
62	Dokuma giyim	82.485	65.070	66.984	3
26	Maden cevherleri	66.861	23.473	46.798	99
73	Demir-çelikten eşyalar	44.399	22.983	32.315	41

20	İşlenmiş meyve ve sebze	19.349	17.992	20.191	12
63	Diğer tekstil ürünleri / ev tekstilleri	42.535	25.677	19.909	-22
76	Alüminyum ve alüminyumdan eşyalar	16.219	11.595	16.681	44
39	Plastik ve plastik ürünler	9.879	10.988	15.415	40
08	Meyveler	13.371	13.173	13.767	5
69	Seramik ürünleri	16.762	9.244	10.137	10
40	Kauçuk ve kauçuk ürünler	5.974	7.081	9.742	38
27	Petrol, kömür, doğal gaz ve ürünleri	13.817	5.943	8.093	36
94	Mobilya, aydınlatma eşyaları, prefabrik yapılar	8.893	5.871	7.106	21
29	Organik kimyasallar	7.749	7.668	6.919	-10
07	Sebzeler	3.537	5.062	6.148	21
57	Halılar ve dokunmuş yer kaplamaları	2.871	4.285	5.907	38
28	İnorganik kimyasallar	3.402	5.437	5.869	8
70	Cam ürünleri	7.607	7.035	5.256	-25
48	Kağıt ve karton, bunlardan mamul eşya	4.291	4.748	5.148	8
25	Mineraller	3.257	4.393	5.047	15
83	Çeşitli metal eşya	1.884	2.256	4.805	113
21	Diğer yenilebilir hazır ürünler	3.961	3.653	4.662	28
52	Pamuk	7.650	3.955	4.483	13
54	Sentetik ve suni filamentler, iplik ve kumaşlar	5.233	3.519	4.058	15
74	Bakır ve bakırdan eşyalar	3.857	1.909	3.666	92
19	Unlu mamuller, makarna, pastacılık ürünleri	2.024	3.429	3.594	5
16	Et ve su ürünleri konserveleri	1.643	1.603	3.298	106
56	Vatka, keçe, dokunmamış kumaşlar, özel iplikler vs.	1.462	2.048	2.318	13
51	Yün, kıl ve ürünleri	1.592	1.738	2.242	29
55	Sentetik ve suni devamsız elyaflar, iplik ve kumaşlar	3.356	1.715	2.192	28
89	Deniz taşıtları	7.126	408	1.915	370
12	Yağlı tohumlar ve diğer tohumlar	2.926	2.594	1.752	-32
42	Deri eşya, deri giyim, saraciye	1.565	1.137	1.602	41
71	Mücevherat, metal paralar, kıymetli metal ve taşlar	1.214	1.105	1.538	39
96	Fırçalar, taraklar, kalemler, düğmeler, çakmaklar vs.	1.475	1.404	1.518	8
58	Özel dokunmuş kumaşlar, danteller, işlemeler vs.	1.618	1.486	1.472	-1
34	Sabun, deterjan ve mumlar	778	1.012	1.172	16
90	Optik, teknik, medikal cihazlar	1.550	1.315	1.119	-15
72	Demir-çelik	1.992	580	1.065	84
82	Metal aletler, bıçakçı eşyası, sofrta takımları vs.	946	672	860	28
18	Kakao ve kakaolu mamuller	653	871	770	-12
60	Örme kumaş ve eşya	762	598	734	23
17	Şeker ve şekerli mamuller	555	671	729	9
32	Boyalar, pigmentler	182	329	728	121
88	Hava taşıtları	265	168	704	319
44	Ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü	549	321	494	54
93	Silah ve mühimmat	428	484	467	-4
38	Diğer kimyasal ürünler	49	168	379	126
98	Başka fasılda yer almayan ürünler	110	261	379	45

11	Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday gluteni	649	486	368	-24
68	Taş, alçı, çimento, amyant, mermer vs. ürünleri	551	477	367	-23
15	Hayvansal ve bitkisel yağlar	200	194	337	74
33	Uçucu yağlar, kozmetikler	339	199	327	64
22	Alkollü ve alkolsüz içecekler	2.266	244	314	29
30	İlaçlar	29	178	289	62
65	Başlıklar, şapkalar vs.	169	200	276	38
59	Sıvanmış, kaplanmış, lamine edilmiş vs. kumaş ve ürünler	48	234	206	-12
95	Oyuncaklar, spor malzemeleri	193	20	177	804
43	Postlar, deriler, taklit kürkler ve bunlardan mamul eşya	306	158	167	6
92	Müzik aletleri	113	147	123	-17
41	Ham postlar, deriler ve köseleler	53	81	105	30
64	Ayakkabı, vb. ürünler	220	71	93	31
09	Kahve, çay ve baharatlar	154	165	79	-52
35	Albüminoidler, modifiye nişasta, yapıştırıcılar, enzimler vs.	18	42	63	51
91	Saatler	79	18	49	169
66	Şemsiyeler, bastonlar, kamçılar vs.	1	9	46	424
49	Basılı yayınlar	76	31	40	30
53	Diğer bitkisel lifler ve bunlardan kumaşlar	51	58	14	-76
86	Demiryolu taşıtları, sinyalizasyon cihazları (karayolu hariç)	92	102	12	-89
10	Hububat	9	9	7	-24
78	Kurşun ve kurşundan eşyalar	0	7	7	-10
75	Nikel ve nikelden eşyalar	5	5	5	-3
02	Et	0	0	4	-
81	Diğer metaller, sermetler ve bunlardan eşya	0	0	1	-
97	Sanat eserleri, antika eşyalar	1	168	0	-100
03	Balık ve diğer deniz ürünleri	1.042	206	0	-100
06	Ağaçlar, bitkiler, kökler, çiçekler	0	56	0	-100
13	Laklar, sakızlar, reçineler vs.	4	0	0	-
14	Diğer bitki parçaları	0	1	0	-100
37	Fotoğraf kimyasalları	0	0	0	-100
45	Mantar ve mantardan eşya	54	1	0	-100
46	Hasır, saz vb. ürünlerden eşya, sepetçi ve hasırcı eşyası	0	0	0	-
50	İpek	1	0	0	-
67	Kuş tüyü, yapma çiçekler, insan saçı ve bunlardan eşya	0	0	0	-
79	Çinko ve çinkodan eşyalar	7	0	0	-

Kaynak:TÜİK

Türkiye'nin İsveç'den İthalatında Başlıca Ürünler (Bin Dolar)

GTİP	GTİP Açıklaması	2008	2009	2010	2009-2010 Değişim(%)
	Toplam	1.908.963	1.890.994	1.922.780	2
85	Elektrikli makineler, elektronik cihazlar	316.875	508.582	340.300	-33
84	Elektriksiz makineler	365.861	217.836	294.690	35
26	Maden cevherleri	164.389	288.660	267.280	-7

48 maden cevherleri	217.549	213.905	210.367	-2
72 Demir-çelik	174.785	88.621	168.577	90
30 İlaçlar	161.106	156.311	159.819	2
39 Plastik ve plastik ürünler	107.875	89.397	131.503	47
87 Kara taşıtları	93.991	44.849	71.392	59
27 Petrol, kömür, doğal gaz ve ürünleri	29.590	34.901	44.838	28
47 Mineraller	45.622	36.877	40.974	11
90 Optik, teknik, medikal cihazlar	42.762	41.707	32.110	-23
28 İnorganik kimyasallar	18.449	21.023	19.918	-5
38 Diğer kimyasal ürünler	19.946	17.635	17.309	-2
29 Organik kimyasallar	22.382	13.582	17.265	27
32 Boyalar, pigmentler	9.947	11.388	11.862	4
73 Demir-çelikten eşyalar	21.245	12.156	11.540	-5
82 Metal aletler, bıçakçı eşyası, sofrta takımları vs.	13.470	8.953	11.394	27
76 Alüminyum ve alüminyumdan eşyalar	10.050	16.385	8.759	-47
94 Mobilya, aydınlatma eşyaları, prefabrik yapılar	7.498	6.144	7.124	16
74 Bakır ve bakırdan eşyalar	5.484	13.528	5.502	-59
33 Uçucu yağlar, kozmetikler	2.882	4.728	5.073	7
22 Alkollü ve alkolsüz içecekler	1.879	4.111	4.773	16
40 Kauçuk ve kauçuk ürünler	4.816	4.291	4.552	6
36 Patlayıcılar, kibritler vs.	4.178	2.670	4.440	66
31 Gübreler	309	400	4.000	899
34 Sabun, deterjan ve mumlar	4.222	3.384	3.365	-1
44 Ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü	1.738	1.271	2.023	59
19 Unlu mamuller, makarna, pastacılık ürünleri	4.484	1.527	1.835	20
63 Ham postlar, deriler ve köseleler	2.020	1.477	1.681	14
59 Fotoğraf kimyasalları	6.323	1.529	1.522	0
35 Albüminoidler, modifiye nişasta, yapıştırıcılar, enzimler vs.	1.332	1.003	1.518	51
70 Cam ürünleri	2.345	821	1.327	62
83 Çeşitli metal eşya	2.546	1.297	1.117	-14
68 Taş, alçı, çimento, amiyant, mermer vs. ürünleri	2.209	1.482	1.083	-27
75 Nikel ve nikelten eşyalar	223	658	1.050	60
21 Diğer yenilebilir hazır ürünler	1.512	836	983	18
86 Demiryolu taşıtları, sinyalizasyon cihazları (karayolu hariç)	5.630	1.952	849	-57
04 Süt ürünleri, yumurta, bal ve diğer yenilebilir hayvansal ürünler	133	306	764	149
49 Petrol, kömür, doğal gaz ve ürünleri	1.078	735	727	-1
65 Postlar, deriler, taklit kürkleri ve bunlardan mamul eşya	731	304	641	111
96 Fırçalar, taraklar, kalemler, düğmeler, çakmaklar vs.	714	478	517	8
58 Patlayıcılar, kibritler vs.	554	303	508	68
07 Sebzeler	24	137	475	247
89 Deniz taşıtları	1	7.947	460	-94
61 Plastik ve plastik ürünler	266	453	460	1
56 Sabun, deterjan ve mumlar	1.247	1.203	454	-62
51 Organik kimyasallar	398	236	360	53
41 Ham postlar, deriler ve köseleler	514	201	310	54

18	Kakao ve kakao lu mamuller	490	279	301	8
20	İşlenmiş meyve ve sebze	537	193	266	38
12	Yağlı tohumlar ve diğer tohumlar	157	250	251	0
57	Albüminoidler, modifiye nişasta, yapıştırıcılar, enzimler vs.	813	98	232	137
09	Kahve, çay ve baharatlar	127	49	221	353
62	Kauçuk ve kauçuk ürünler	435	241	217	-10
71	Mücevherat, metal paralar, kıymetli metal ve taşlar	2	111	212	91
15	Hayvansal ve bitkisel yağlar	600	254	189	-26
95	Oyuncaklar, spor malzemeleri	320	231	186	-20
79	Çinko ve çinkodan eşyalar	246	55	169	206
42	Deri eşya, deri giyim, saraciye	229	142	156	10
69	Seramik ürünleri	308	117	151	28
25	Mineraller	96	119	122	3
08	Meyveler	243	97	98	0
16	Et ve su ürünleri konserveleri	119	59	70	18
05	Diğer hayvansal ürünler	0	19	69	274
88	Hava taşıtları	32	22	59	166
81	Diğer metaller, sermetler ve bunlardan eşya	107	72	58	-21
92	Müzik aletleri	66	39	54	38
98	Başka fasılda yer almayan ürünler	223	46	52	14
54	Boyalar, pigmentler	4	40	46	17
37	Fotoğraf kimyasalları	2	26	44	73
64	Deri eşya, deri giyim, saraciye	10	7	28	318
52	İlaçlar	68	53	25	-53
91	Saatler	105	35	24	-32
78	Kurşun ve kurşundan eşyalar	0	0	17	3.646
23	Gıda sanayisi atıkları ve yemler	9	27	17	-39

Kaynak: TUİK

İki Ülke Arasındaki Anlaşma ve Protokoller

Türkiye-İsveç Arasındaki Ticari ve Ekonomik Anlaşma ve Protokoller

Anlaşma Adı	İmza Tarihi
Ticaret Anlaşması	07/06/1948
Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması	21/01/1988
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	11/04/1997
Ekonomik ve Ticari İşbirliği Karma Komitesi Kurulmasına İlişkin Mektup Teatisi	09/08/1999
Ekonomik ve Ticari İşbirliği Karma Komitesi I. Dönem Toplantısı Mutabakat Zaptı	13/12/2000

Kaynak: Stokholm Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği, İsveç'in Genel Ekonomik Durumu ve Türkiye ile Ekonomik-Ticari İlişkileri, Haziran 2009

Türkiye-İsveç Yatırım İlişkileri

Türkiye ile İsveç arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin tarihi oldukça eskiye dayanmaktadır. Ericsson 1800'lerin sonunda, Atlas Copco 1923 yılında, SKF 1928 yılında ve Volvo ile Scania 1933 yılında Türkiye'deki ilk yatırımlarını gerçekleştirmiş olmalarına rağmen halen İsveç'in ülkemizdeki yatırımları çok yüksek bir seviyede değildir. İsveç'in Türkiye'de, Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası verilerine göre 2007 yılı itibarıyla 304 milyon ABD doları; İsveç İstatistik Ofisinin 2006 yılı verilerine göre ise 20 milyar İsveç kronu tutarında doğrudan yatırımı bulunmaktadır. Bununla birlikte, ABB Elektronik, Akzo

Nobel, Alfa Laval, Assab, AstraZeneca, Atlas Copco, Elektrolux, Ericsson, H&M, Ikea, Kappahl, Lindex, Sandvik, Scania, SKF, Tetra Pak, Volvo gibi İsveç kökenli bir çok büyük firmanın ülkemizde temsilcilik ofisi/irtibat bürosu bulunmaktadır.

Kaynak:Stokholm Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği, İsveç'in Genel Ekonomik Durumu ve Türkiye ile Ekonomik-Ticari İlişkileri, Haziran 2009

İş Konseyi

İsveç Ticaret Merkezi (Swedish Trade Council/Exportrådet)'nin Türkiye'deki ofisi İsveç'in ihracatını arttırmak ve ticari işbirliğinde bulunmak amacıyla 1991 yılından bu yana Türkiye'de faaliyet göstermektedir. Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) bünyesinde 1992 yılında kurulan Türk-İsveç İş Konseyi'nin İsveç Ticaret Merkezi ile pek çok konuda ticari işbirliği bulunmaktadır.

İsveç'te Türk kökenli işadamları tarafından kurulmuş olan iki dernek bulunmaktadır. Türk-İsveç Ticaret Odası, İsveç'te faaliyet gösteren Türklere ait şirketler ile İsveç şirketleri tarafından iki ülke arasındaki ticaretin geliştirilmesine katkıda bulunmak amacıyla 1997 yılında; Türkiyeli İş Adamları Birliği (TİAB) ise İsveç'te yaşayan Türk işadamlarını ortak bir platformda buluşturmak suretiyle ticari gelişmelerini sağlamak amacıyla 2003 yılında kurulmuştur.

İsveç'teki Türk kökenli girişimcilerin İsveç ekonomisine katkısının tespitine yönelik 2003 yılında TİAB tarafından yapılan bir çalışmada, İsveç'te yaklaşık 3000 Türk girişimci bulunduğu; Türkler tarafından kurulmuş olan ve ağırlıklı olarak otel, lokanta, servis, gıda, tekstil, hazır giyim, turizm ve insan kaynakları alanında faaliyet gösteren çok sayıda küçük ve orta boy işletmenin yılda yaklaşık 5 milyar ABD doları civarında ciro yaptığı tahmin edilmektedir.

Kaynak:Stokholm Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği, İsveç'in Genel Ekonomik Durumu ve Türkiye ile Ekonomik-Ticari İlişkileri, Haziran 2009

► Pazar ile İlgili Bilgiler

Dağıtım Kanalları

İsveç'te gıda ile günlük kullanıma konu olan malların dağıtımının % 80 inden fazlası ICA, Axfood, Coop, Sabis, Lidl gibi büyük zincir firma tarafından gerçekleştirilmektedir. Adı geçen firmalar ithalattan tüketiciye kadar tüm dağıtım zincirinde etkin olarak faaliyet göstermekte olup, ülke içinde 7000 kadar perakende satış mağazaları bulunmaktadır.

Özel ürünlerin satışı ise genellikle mağaza zincirleri kanalıyla gerçekleştirilmektedir. IKEA; mobilya ve iç dekorasyon, H&M ise hazır giyim alanındaki en önemli zincirlerdir. Anılan firmalar büyük ölçüde ithalata dayalı olup, Türkiye de dahil olmak üzere bir çok ülkede temsilcilikleri bulunmaktadır.

İsveç'in toplam ithalatının yaklaşık % 70'ini oluşturan sanayi ve yatırım mallarındaki ithalat ise ürün geliştirmeden finansmana kadar birçok hizmeti bir arada sağlayan ihtisaslaşmış araçlar kanalıyla yürütülmektedir.

Kaynak:Stokholm Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği, İsveç'in Genel Ekonomik Durumu ve Türkiye ile Ekonomik-Ticari İlişkileri, Haziran 2009

Tüketici Tercihleri

Zor ve talepkar bir pazar olarak değerlendirilen İsveç'te, gelir durumu ve eğitim seviyesinin yüksek olmasına bağlı olarak tüketicilerin muhakeme gücü oldukça fazladır. İsveçli tüketiciler bir ürünün kalitesine, tasarımına, ambalajına, çevreye duyarlı olarak üretilip üretilmediğine, en çok da uygun fiyatta satılıp satılmadığına oldukça önem vermektedir.

Tüketim Harcamaları(%)

Harcama Şekli	1990	1995	2000	2005	2010	2015
Gıda ve alkolsüz içecekler	14,54	13,99	11,98	12,19	11,98	11,54
Alkollü içecekler ve tütün	4,91	4,42	3,90	3,69	3,60	3,68
Giyim ve ayakkabı	5,81	5,25	5,29	5,21	4,84	4,65
Barınma	31,25	31,23	28,12	28,69	28,66	28,38
Ev gereçleri	4,73	4,49	4,80	5,05	5,29	5,54
Sağlık	2,07	2,13	2,43	2,72	2,73	2,92
Ulaşım	11,85	12,31	13,78	12,83	12,93	13,46

İletişim	1,94	2,24	2,91	3,24	3,27	3,22
Dinlenme ve eğlence	10,36	10,38	11,93	11,84	12,08	11,93
Eğitim	0,13	0,14	0,23	0,26	0,26	0,25
Konaklama ve yiyecek	4,20	4,46	4,99	5,07	5,35	5,23
Diğer ürün ve hizmetler	8,22	8,95	9,62	9,20	9,01	9,21
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Kaynak: Euromonitor, Consumer Lifestyles-Sweden

İşadamlarının Pazarda Dikkat Etmesi Gereken Hususlar

Ticareti Etkileyen Kültürel Faktörler

İsveçliler detaylara önem veren bir toplumdur. İsveç'te kendinizi kabul ettirebilmeniz için ince detaylara dikkat edilmesi, planlanmış ve mantıklı organize edilmiş bir teklifle gitmeye özen gösterilmesinde fayda vardır.

İsveçliler, sosyal veya iş konusunda gerçekleştirilen toplantılara geç gidilmemesi konusunda hassastır. Eğer herhangi bir şekilde toplantıya geç kalındıysa ya da gelinemeyecekse çok önemli bir sebebin olması ve çok önceden karşı tarafa bildirilmesinde fayda vardır.

Randevuların iki hafta öncesinden ayarlanmasında fayda vardır. Hafta sonu tatillerde randevu vermemeye özen gösterilmelidir.

Toplantılar için en uygun zaman dilimi 9:00-10:00 veya 14:00-16:00 arasındaki zaman dilimidir. İsveç'te zaman büyük önem taşımakta olup, hafife alınmamalıdır. Bu yüzden toplantılarda zamanında olmaya özen gösterilmelidir. Başlama ve bitiş saatlerine riayet edilmesi gerekmektedir.

İsveçlilerin büyük bir çoğunluğu İngilizce bilmekte ve konuşmaktadır. Görüşmeye bolca kartvizit götürülmesi oldukça faydalıdır.

Görüşmelerde mizah ve şakaya yer yoktur. Arkadaşlıktan ziyade ciddi ve içten davranışlar tercih edilmelidir.

Kaynak: İsveç İş Kültürü- İGEME

Para Kullanımı

Para birimi olarak, 1873 yılından beri İsveç Kronu kullanılmaktadır. 1995 yılında AB'ne üyeliği kabul edilen İsveç'te, yapılan halk oylaması sonucu AB ortak para birimi avro'nun kullanılması reddedilmiştir. 1 İsveç Kronu 100 öreye eşit olup; İsveç Kronu 1.000, 500, 100, 50 ve 20'liklik banknotlar halinde, madeni para olarak kullanılan öre ise 1,2,5,10 ve 50'likler halinde basılmaktadır. Döviz değişimi daha çok büyük şehirler, havaalanları ve feribot terminallerinde bulunan FOREX döviz değişim bürolarında yapılmaktadır.. Kredi kartları genellikle alışveriş merkezi ve restoranlarda geçerlidir. American Express, Diners Club, MasterCard ve Visa en çok kabul görenlerdir. Alışveriş yapılırken kredi kartı ile birlikte kimlik de talep edilmekte olup; ATM makinaları da yaygın olarak kullanılmaktadır. Kişisel çekler kabul edilmemektedir.

Pasaport ve Vize İşlemleri

Türk vatandaşları için umuma mahsus pasaport hamilleri vizeye tabidir. Diplomatik, hizmet ve hususi pasaport hamilleri ise, altı ay içinde üç ayı aşmamak kaydıyla, anılan ülkeye yapacakları seyahatlerinde vizeden muaftır. AB ve Schengen Anlaşması taraf ülkeleri vatandaşlarının ülkeye girişinde vize istenmemektedir.

Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri

1 Ocak (Yeni yıl), 6 Ocak (Epifani), 2-5 Nisan (Paskalya), 1 Mayıs (İşçi Bayramı), 13 Mayıs (Hz. İsa'nın Miraca yükselişi), 23 Mayıs (Paskalyadan sonraki yedincipazar), 6 Haziran (Ulusal Gün), 19 Temmuz (yaz ortası), 1 Kasım (cadılar bayramı), 24 Aralık (Noel arifesi), 25 Aralık (Noel), 26 Aralık (Noel sonrası) ve 31 Aralık (Yeni yıl arifesi) 2010 yılında İsveç'te resmi tatil günleridir.

Hafta içi çalışma saatleri 8:30 veya 9:00-17:00 Pazartesi-Cuma günleri arasındadır. Öğle yemeği için 1 saatlik ara verilmekle birlikte çoğunlukla 11:30-13:30 arasında mola vermektedir. İsveç'te tatil süresi yılda en az 5 haftadır.

Kullanılan Lisan

İsveç'te en çok konuşulan dil. Kuzey Cermen dili olan ve Danca. Norveççe aibi dillerle yakın akraba olan

İsveççedir. İsveççe, İsveç'te en çok konuşulan dil olmasına karşın ülkede resmi dil konumunda değildir. İsveç Finleri de İsveç'te ikinci büyük dil grubunu oluşturur. Ülkedeki nüfusun yüzde üçü tarafından konuşulan Fince, azınlık dili olarak kabul edilmektedir. Ülkedeki diğer azınlık dilleri Meänkieli, Sami, Romanca ve Yidiş şeklindedir. Halkın büyük kısmı, İngiliz kültürüyle olan yakınlıklarına bağlı olarak başta İngilizce olmak üzere birkaç yabancı dil bilmektedir. İsveç'te İngilizce, liselerde öğretimi zorunlu olan yabancı dildir. Bölgesel öğretim kurumlarının kararlarına bağlı olarak, İngilizce birinci sınıf ile dokuzuncu sınıf arasında zorunlu olarak işlenmektedir. Bunların dışında Fransızca, Almanca ve İspanyolca gibi diller de ikinci yabancı dil olarak öğretilmektedir. Yine İsveççe kurslarında Danca ve Norveççeden örnekler işlenmektedir. Göç dolayısıyla ülkede 100.000'den fazla kişi, ayrıca Süryanice konuşmaktadır.

Ulaşım

İsveç'te ulaşım imkanları oldukça gelişmiş ve çok çeşitlidir. 2009 verileriyle toplam 249 adet sivil havaalanına sahip olan İsveç'te hava trafiğinin en yoğun olduğu alanlar, başta Arlanda havaalanı olmak üzere, Stokholm'de Bromma, Skavsta, Göteborg'da Şehir ve Landvetter havaalanlarıdır. THY'nın İstanbul'dan Stokholm'e haftanın her günü günde iki kez, Göteborg'a ise haftada 4 kez uçak seferi bulunmaktadır. En önemli limanları ise Stokholm, Malmö, Göteborg'dur. Gelişmiş bir raylı ulaşım sistemine sahip olan İsveç'te en önemli tren yolları Stokholm ve Göteborg'da mevcuttur. Metro ise Stokholm'de bulunmaktadır.

Trafik sağdan olmasına rağmen insanlar çok çabuk bir şekilde soldan geçebilirler. Ayrıca metro sistemi ve otobüslerin seferleri gece 01:00'e kadar devam etmektedir. Araba bulabilmenin en kolay yolu taksi duraklarına gitmenizdir. Oteller taksi çağırmak için en uygun yerlerdir. Ancak aynı yol için biraz daha fazla miktar ücret ödemeniz gerekebilir. Taksi şoförleri % 10 oranında bahşiş beklemektedirler.

Yerel Saat

İsveç, Greenwich'e göre 1 saat ileridedir (GMT + 1). Türkiye'den de 1 saat geridedir.

Yerel Ölçü Birimleri

Metrik ölçü sistemi kullanılmaktadır.

Telefon Kodları

İsveç ile telefon ya da faks yoluyla iletişim kurmak için uluslar arası telefon kodu +46'dır. Başkent Stokholm'ün telefon kodu, 8 Göteborg'un ise 31'dir. Yaygın olarak kullanılan telefon kulübelerinde ise, bozuk para ve telefon kartları geçmektedir.

Tarım ve Gıda Ürünleri İhraç Potansiyelimiz

Sektör	GTİP	Potansiyel Ürün	Ülkenin Toplam İthalatı 2009 (milyon dolar)	Türkiye'nin Ülkeye İhracatı 2010 (milyon dolar)	Türkiye'nin Toplam İhracatı 2010 (milyon dolar)	Dünya İthalatında Ülkenin Payı 2009	Türkiye'nin Ülkeye İhracatındaki Değişim 2009-2010 (%)	Ülkenin Toplam İthalatındaki Değişim 2008-2009 (%)	Türkiye'nin Ülkeye İhracatı 2010 Aylık Veriler*	Türkiye'nin Ülkeye İhracatı 2011 Aylık Veriler*	Ülke İthalatında İlk 5 Ülke ve Pazar Payları (%)	Ülkenin Türkiye'ye ve Rakip Ülkelere Uyguladığı Gümrük Oranları
-	-	Tüm Ürünler	119.949	2009:748 2010:947	2009:102.143 2010:113.930	0,96	27	-29	-	-	Almanya(17,9), Norveç(9), Danimarka(8,9), Hollanda(6,5), İngiltere(5,7)	-
-	0-24	Tüm Tarım Ürünleri	12.374	2009:50 2010:56	2009:10.701 2010:12.053	1,17	11	-12	-	-	Norveç(18,8), Danimarka(15,9), Hollanda(12,5), Almanya(10,8), Fransa(4,3)	-
Dondurulmuş Meyve Sebze	0710.80	Dondurulmuş sebzeler-diğerleri(tatlı biberler v.b.)	44	2009:1,5 2010:1,4	2009: 52,5 2010:42,6	1,7	-6	-16	-	-	Belçika (36,4), Hollanda (12,7), Ekvator (12,5), Polonya (11,4), Almanya (4,5)	AB, STA, Ekvator ve Türkiye %0
Sert Kabuklu Meyveler	2008.19	İşlenmiş fındık	39	2009:7,6 2010:11	2009:414 2010:541	1,1	45	-9	-	-	Hollanda(33,3), Türkiye(19,7), Norveç (17,9), Almanya (15,4), Lübnan (2,1)	AB, STA, Türkiye ve Lübnan%0, Norveç %7-12
Konserve Meyve Sebze	2002.10	Domates konservesi	33	2009:0,9 2010:0,7	2009:21,4 2010:21,5	2,6	-13	10	-	-	İtalya(78,8), Yunanistan(7,6), Almanya(3,9), İspanya(3,8) Türkiye(1,8)	AB ve STA %0, Türkiye kota dahilinde %0, kota dışında %14,4
Salça	2002.90	Salça	30	2009:1,9 2010:1,4	2009:182 2010:144	1,1	-27	16	-	-	İtalya(33,3), İspanya (26,7), Portekiz (14), Türkiye(6), Yunanistan (6)	AB ve STA %0, Türkiye %14,4
Konserve Meyve Sebze	2001	Turşu	23	2009:4,3 2010:4	2009:209 2010:195	1,4	-7	1,4	-	-	Türkiye(18,4), Almanya (14,5), Yunanistan (10,1), Hollanda(9,2), Belçika(7), İspanya(47,8), Yunanistan	AB, STA, Türkiye=0, A.B.D. %5-17,6

Konserve Meyve Sebze	2005.70	Zeytin	22	2009:1,4 2010:0,9	2009:108 2010:108	1,5	-10	-7	-	-	İtalya(6,3), Türkiye (4,9), Almanya (3,1)	AB, STA, Türkiye %0
Kuru Meyveler	0806.20	Kuru üzüm	18	2009:1,4 2010:1,3	2009:407 2010:418	1,5	-5	-3	-	-	A.B.D.(73,4), Hollanda(9,8), Türkiye(7,1), Almanya(2,7), G.Afrika(1,6),	AB, STA ve Türkiye %0, A.B.D. ve G.Afrika %2,4
Kuru Meyveler	0813.10	Kuru kayısı	6	2009:2,6 2010:2,6	2009:279 2010:351	1,6	0	7	-	-	Türkiye (64,1), Fransa(10), - Danimarka(9,7), Hollanda (5,9), Almanya(5,3)	AB, STA, Türkiye %0
Sert Kabuklu Meyveler	0802.22	Fındık (Kabuksuz)	5,3	2009:1,4 2010:2	2009:711 2010:892	0,4	48	-39	-	-	İtalya(39,6), Almanya(34), - Türkiye (15,1), Danimarka (4,9), Hollanda (3,2)	AB, STA %0, Türkiye %3
Kuru Meyveler	0804.20.90	Kuru incir	4,3	2009:3,4	2009:151	1,5	-	-31	-	-	Türkiye (83,7), İtalya(4,4), - Danimarka(4,1), Hollanda (4,0), Almanya(2,3),	AB, STA, ve Türkiye %0
Yaş Meyve Sebze	0809.20	Kiraz	3,4	2009:2,3 2010:2,6	2009:133 2010:148	0,3	13	-32	-	-	Hollanda (21,5), Türkiye (16,4), - Almanya (14), Danimarka(10,3), Lüksemburg(10)	AB, STA, Türkiye %0
Bulgur	1904.30	Bulgur	2	2009:1,2 2010:1,8	2009:63 2010:81	1,4	49	-2	-	-	Türkiye(55,6), Kıbrıs(24,7), - Fransa(10,1), Hollanda(4), İtalya(2,3)	AB, STA, Türkiye kota dahilinde %0, kota dışındakiler için 25,7 euro/100 kg

Kaynak : Tablonun hazırlanmasında Türkiye'ye ilişkin rakamlarda TÜİK, diğer ülkelere ilişkin istatistik rakamlarında UN-ITC TradeMap, gümrük vergisi konusunda AB ülkeleri için TARIC diğer ülkeler için kendi gümrük idarelerinin verileri kullanılmıştır.

* Veriler 0 aylıktır.

Bulgur

Dünya bulgur ihracatının neredeyse tamamı A.B.D. ve Türkiye tarafından yapılmaktadır. Küçük bir pazar olan İsveç bulgur pazarında da, Türkiye lider konumdadır. Daha çok Türkiye ve Ortadoğu uyruklu kişiler tarafından tüketilen bulgur, Amerika Tarım Bakanlığı(FDA) tarafından besin piramidinde tüketilmesi oldukça faydalı sağlıklı tam tahıllı gıdalar arasında yer almıştır. Özellikle diyabet tedavisinde oldukça etkin olan bu ürünün, sağlığa faydaları etkin tanıtım faaliyetleri ile anlatıldığı takdirde İsveçliler tarafından da daha sık tüketilebileceği düşünülmektedir.

Kaynak: Trademap,FDA

Dondurulmuş Meyve Sebze

Dondurulmuş sebze-diğerleri(gtip:0710.80)

İsveç, tarım alanlarının kısıtlı, ikliminin meyve sebze yetiştirmeye elverişli olmaması ve bu ürünlerin tazeliğini uzun süre koruyabilmeleri nedeniyle meyve ve sebzeyi daha çok dondurulmuş olarak diğer ülkelerden ithal etmektedir. Yaklaşık 9 milyonluk nüfusuna karşın, kişi başı dondurulmuş sebze tüketimi fazla olan İsveç, dünyada önemli ithalatçı ülkeler arasında sayılmaktadır.

Ülkemiz İsveç'e, dondurulmuş sebze grubu içerisinde, diğer dondurulmuş sebzeler den (gtip: 0710.80) en çok tatlı biberler ve diğer capsicum ve pimenta cinsi sebzeleri ihraç etmektedir. Dondurulmuş sebze ihracatında dünyada önemli bir konuma sahip olan ülkemiz, İsveç pazarının büyüme trendine paralel olarak, pazar payını da arttırmaktadır. Pazarda, Belçika, Ekvator, Hollanda, Polonya ve Almanya önemli rakip ülkelerdir.

2009 yılı itibarıyla yaklaşık 7,7 milyar SEK'lik perakende dondurulmuş gıda pazarının yaklaşık 1,1 milyar SEK'lik kısmı dondurulmuş sebze grubuna aittir. Tükettikleri ürünlerin mümkün olduğunca taze ve naturel olmasına özen gösteren İsveçliler, özellikle organik ürünlere oldukça rağbet etmektedirler. Pazarda en önemli perakende zincirleri olan İCA AB "I love eco" adlı organik ürün grubunu piyasaya sürerken, diğer önemli aktör Axfood ise, kendi özel markalı organik ürün grubunun satışına başlamıştır. Bu nedenle, ihracatçılarımızın kendi markalarına yanında, ek olarak organik ürün markaları ile de pazara girmeleri faydalı olacaktır.

Kaynak: Euromonitor, Trademap, CBI

Konserve Meyve Sebze

Turşu (gtip: 2001)

Dünya turşu ihracatında lider konumda olan Türkiye, İsveç turşu pazarında Almanya'dan sonra ikinci sırada yer almaktadır. Nüfusuna kıyasla, sebze ve meyve ürünlerinin ithalatında dünyada önemli bir yeri olan İsveç'e turşu ihracatımızda özellikle salatalık-kornişon ve capsicum cinsi biberler yer almaktadır.

Domates konservesi (gtip: 2002.10)

Meyve ve sebzeyi konserve formundan ziyade daha çok taze bir şekilde tüketmeyi tercih eden İsveçliler için domates konservesi, yemeklerde en çok kullandıkları konserve ürünler içerisinde yer almaktadır. Diğer ürünlere kıyasla nispeten daha ucuz olması ve pek çok geleneksel İsveç yemeğinde çok amaçlı kullanımı, domates konservesini konserve ürünler içerisinde en dinamik sektörlerden biri haline getirmiştir. Diğer konserve ürünlerde olduğu gibi İsveç pazarında dikkat edilmesi gereken önemli bir husus da ambalaj konusudur. Ambalajların çevreye olan etkileri konusunda hassas olan İsveçliler metal ambalajların yerine sıvı karton Tetra Brık ambalajları tercih etmektedir. Pek çok şehirde de metal ambalajların kullanımı yasaklanmıştır. Ülkemizin hem domates üretimi hem de diğer domates ürünlerinde olduğu gibi domates konservesinin ihracatında dünyada önemli bir konumu vardır. Ancak dünya pazarında İtalya en önemli tedarikçi konumundadır.

Kaynak: Euromonitor, Trademap, FAOSTAT

Kuru Meyveler

Kuru Üzüm (gtip: 0806.20)

Türkiye dünya kuru üzüm üretiminde ve ihracatında ilk sırada yer almaktadır. İsveç pazarında ise dünya ticaretinde Türkiye'nin en güçlü rakibi A.B.D'den sonra ikinci sırada gelmektedir. Özellikle sağlıklı ürünler olan rağbete paralel olarak kişi başı tüketimin de artmakta olduğu İsveç'te, ülkemize uygulanan %0 gümrük vergisinden sağlanan avantaj pazarlama teknikleri tekrar gözden geçirilerek pazar payımızın artırılması hedeflenmelidir.

Kuru İncir (gtip: 0804.20.90)

Türkiye dünya kuru incir üretiminde ilk sırada yer almaktadır. Uluslar Arası Sert Kabuklu ve Kuru Meyve Konseyi (INC) verilerine göre, ülkemiz 2007 yılında 48 bin ton kuru incir üretimi yapmıştır.

Türkiye dünya kuru incir ihracatının yaklaşık %60'ını, İsveç ithalatının da neredeyse tamamını yakınına karşılamaktadır.

Kuru Kayısı (gtip: 0813.10)

Türkiye dünya kuru kayısı üretiminin yaklaşık %80'ini, ihracatının da %75'ini gerçekleştirmektedir. İsveç kuru kayısı ithalatının ise %64'ü ülkemiz tarafından karşılanmaktadır. Pazarda diğer rakiplerimiz, Fransa, Danimarka, Hollanda ve Almanya'dır. Bu ülkelerin pek çoğu re-eksport özellikleri ile ortaya çıkmaktadırlar.

Kaynak: Uluslar Arası Sert Kabuklu ve Kuru Meyve Konseyi (INC), Trademap, FAOSTAT, CBI

Domates Salçası

İsveç domates salçası ithalatına bakıldığında toplam salça ithalatının yaklaşık %84'ünün dört AB üyesi ülke olan İtalya, İspanya, Portekiz ve Yunanistan'dan gerçekleştirildiği görülmektedir. Bünyesinde önemli üreticileri barındırması nedeniyle; AB üyesi ülkelere ithalatta 0 gümrük vergisi uygulanırken ABD, Çin Halk Cumhuriyeti ve Türkiye gibi diğer büyük üreticilerden salça ithalatında %14,4 gümrük vergisi alınmaktadır. Diğer taraftan; 1/98 sayılı Türkiye-AT Ortaklık Konseyi Kararı ile AB tarafından ülkemiz menşeli domates salçası ve diğer domates konservelerinde gümrük vergisinden muaf toplam 30.000 tonluk (30.000 tonu salça, 8.000 tonu diğer domates konserveleri olmak üzere) bir tarife kontenjanı uygulanması kararlaştırılmış olmasına rağmen, AB'den canlı hayvan ve et ithalatında yaşanan sıkıntılar nedeniyle, AB karşı önlem olarak domates salçası tarife kontenjanı çerçevesinde gümrük muafiyeti tavizlerini, Temmuz 1998'den itibaren askıya almış bulunmaktadır. Tüm bu olumsuzluklara karşın, dört büyük tedarikçi ülkelere sonra ülkemiz yüksek gümrük vergilerine rağmen pazarda tutunabilmiştir. Özellikle Türk ve diğer Ortadoğu kökenli vatandaşların varlığı ve sağlıklı kategoride bulunan yapay madde içermeyen soslara olan ilginin artması nedeniyle domates salçası İsveç domates ürünleri pazarında yerini korumaktadır.

Kaynak: Euromonitor, Trademap, TARIC

Sert Kabuklu Meyveler

Kabuksuz fındık ve işlenmiş fındık (gtip: 0802.22, 2008.19)

Ülkemiz fındık ürünlerinin hem üretiminde, hem de ihracatında dünyada lider konumdadır. Atıştırmalık ürünler ve diğer gıda ürünlerinde (çikolata ürünleri, kahvaltılık ürünler, evcil hayvan mamaları v.b.) kullanılmak üzere fındık ürünlerini tüketen İsveç, dünyada önemli ithalatçı ülkeler arasındadır. Ülkemiz diğer ülkelere olduğu gibi İsveç'e de başta işlenmiş fındık olmak üzere ayrıca en çok kabuksuz fındık ihraç etmektedir. Türkiye'nin en fazla fındık üretimi ülke olmasına karşın, pazarda fındık üretimi olmayan Hollanda'nın ardından gelmesi oldukça dikkat çekicidir. Bu da özellikle Almanya ve Hollanda gibi pazarda önemli ülkelerin re-eksport yapmalarından kaynaklanmaktadır. İsveç fındık pazarında tüketici tercihleri incelendiği zaman özellikle sağlıklı kategoride bulunan atıştırmalık ürünlerin ön plana çıktığı, dolayısıyla sert kabuklu meyvelerin rağbet gördüğü görülmektedir. Ancak İsveç fındık pazarında daha etkin rol oynayabilmek için fındık ürünlerinin dağıtım kanallarının büyük bir bölümüne sahip olan OWL Sverige, Nutisal, ICA AB, Axfood gibi önemli uluslararası firmalarla ticari işbirliği yapılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir. Özellikle sağlıklı ürünlere önem veren İsveçliler Türkiye ve üçüncü ülkelere ithal ettikleri fındıkta aflatoksin değerlerini sıkı bir şekilde denetlemektedir.

Kaynak: Euromonitor, Trademap, FAOSTAT, Stockholm Ticaret Müşavirliği Gıda Raporu

Su Ürünleri

İşlenmiş Kerevit (Tatlı su istakozu) (gtip: 16054000013)

Kabuklular sınıfından tatlı sulara yaşayan bir eklembacıklı canlı kerevitin (Astacidae, Cambaridae ve Parastacidae türleri) İsveç Hükümeti tarafından, AB ülkelerinden ve üçüncü ülkelere ülkeye girişi 1 Ağustos 2003 tarihinden itibaren yasaklanmıştır. İşlenmiş kerevit ihracatımızda 2 ülkeden biri olan İsveç bu ürünü en fazla ihraç ettiğimiz ülkedir.

İsveç'te yıllık yaklaşık 231 bin tonluk su ürünleri tüketiminin %6'sını işlenmiş kabuklu deniz mahsülleri oluşturmaktadır. İsveçliler kişi başı 26 kg'lık su ürünü tüketimi ile 21 kg'lık AB kişi başı tüketimi ortalamasının üzerindedir. Taze yerine daha çok işlenmiş ve pişirilmeye hazır deniz ürünlerinin tercih edilmeye başlandığı İsveç'te geleneksel mutfakta kerevitin önemli bir yeri vardır. İsveç pazarında su ürünleri daha çok supermarket zincirleri ve indirim mağazaları vasıtasıyla satılmaktadır. Dağıtımın büyük bir kısmına supermarketler hakim olsa da, sıkı rekabet nedeniyle fiyatların düşmesi ile indirim mağazalarının da sektördeki payı artmaktadır. Dağıtılmış kontrol sistemi (DCs) sayesinde kendi satın alma gruplarına sahip olan ICA Group, Axfood AB ve Coop Sweden gibi supermarket zincirleri, İsveç perakende su ürünleri pazarının en büyük ithalatçı/toptancı firmaları haline gelmiştir. Oldukça dinamik bir sektör olan İsveç su ürünleri pazarının yakından takip edilmesi amacıyla, İsveç'te faaliyet gösteren

kiraz ve diğer meyve ve sebzelerin ihracatına katkıda bulunabilecek pazarlara katılımı için ara etmektedir. Bu nedenle Avrupa'da en önemli su ürünleri fuarı olan European Seafood Exhibition'ın ziyaret edilmesi faydalı olacaktır.

Kaynak: Euromonitor, Trademap, FAOSTAT, European Seafood Exhibition (ESE), CBI

Yaş Meyve Sebze

Kiraz (gtip: 0809.20)

Türkiye dünya kiraz üretiminde birinci, ihracatında ise üçüncü sıradadır. İsveç taze kiraz pazarında ise kiraz üretimi olmayan, re-eksport yapan özelliği ile karşımıza çıkan Hollanda'dan sonra ikinci sırada gelmektedir. AB'nin en büyük uluslar arası perakende birliklerine sahip olan İsveç'te dağıtım kanalları hemen hemen tüm gıda maddelerinde olduğu gibi supermarket zincirlerinin hakimiyetindedir. Bu nedenle pazarda bu ürünlere artan ilgi doğrultusunda, ICA Frukt & Grönt, Coop Norden ve SABA Frukt & Grönt gibi önemli dağıtım kanalları ile işbirliği yapılarak pazarda daha etkin bir konuma gelinebilir.

Kaynak: Euromonitor, Trademap, FAOSTAT, CBI

Sanayi Ürünleri ve Hizmetler İhraç Potansiyelimiz

Sektör	GTİP	Potansiyel Ürün	Ülkenin Toplam İthalatı 2009 (milyon dolar)	Türkiye'nin Ülkeye İhracatı 2010 (milyon dolar)	Türkiye'nin Toplam İhracatı 2010 (milyon dolar)	Dünya İthalatında Ülkenin Payı 2009	Türkiye'nin Ülkeye İhracatındaki Değişim 2009-2010 (%)	Ülkenin Toplam İthalatındaki Değişim 2008-2009 (%)	Türkiye'nin Ülkeye İhracatı 2010 Aylık Veriler*	Türkiye'nin Ülkeye İhracatı 2011 Aylık Veriler*	Ülke İthalatında İlk 5 Ülke ve Pazar Payları (%)	Ülkenin Türkiye'ye ve Rakip Ülkelere Uyguladığı Gümrük Oranları
-	-	Tüm Ürünler	119.949	2009:748 2010:947	2009:102.143 2010: 113.930	0,96	27	-29	-		Almanya(17,9), Norveç(9), Danimarka(8,9), Hollanda(6,5), İngiltere(5,7)	-
-	0-24	Tüm Tarım Ürünleri	12.374	2009:50 2010:56	2009:10.701 2010:12.053	1,17	11	-12			Norveç(18,8), Danimarka(15,9), Hollanda(12,5), Almanya(10,8), Fransa(4,3)	
Dondurulmuş Meyve Sebze	0710.80	Dondurulmuş sebzeler-diğerleri(tatlı biberler v.b.)	44	2009:1,5 2010:1,4	2009: 52,5 2010:42,6	1,7	-6	-16			Belçika (36,4), Hollanda (12,7), Ekvator (12,5), Polonya (11,4), Almanya (4,5)	AB, STA, Ekvator ve Türkiye %0
Sert Kabuklu Meyveler	2008.19	İşlenmiş fındık	39	2009:7,6 2010:11	2009:414 2010:541	1,1	45	-9			Hollanda(33,3), Türkiye(19,7), Norveç (17,9), Almanya (15,4), Lübnan (2,1)	AB, STA, Türkiye ve Lübnan%0, Norveç %7-12
Konserve Meyve Sebze	2002.10	Domates konservesi	33	2009:0,9 2010:0,7	2009:21,4 2010:21,5	2,6	-13	10			İtalya(78,8), Yunanistan(7,6), Almanya(3,9), İspanya(3,8) Türkiye(1,8)	AB ve STA %0, Türkiye kota dahilinde %0, kota dışında %14,4
Salça	2002.90	Salça	30	2009:1,9 2010:1,4	2009:182 2010:144	1,1	-27	16			İtalya(33,3), İspanya (26,7), Portekiz (14), Türkiye(6), Yunanistan (6)	AB ve STA %0, Türkiye %14,4
Konserve Meyve Sebze	2001	Turşu	23	2009:4,3 2010:4	2009:209 2010:195	1,4	-7	1,4			Türkiye(18,4), Almanya (14,5), Yunanistan (10,1), Hollanda(9,2), Belçika(7), İspanya(47,8), Yunanistan	AB, STA, Türkiye=0, A.B.D. %5-17,6

Konserve Meyve Sebze	2005.70	Zeytin	22	2009:1,4 2010:0,9	2009:108 2010:108	1,5	-10	-7			İtalya(6,3), Türkiye (4,9), Almanya (3,1)	AB, STA, Türkiye %0
Kuru Meyveler	0806.20	Kuru üzüm	18	2009:1,4 2010:1,3	2009:407 2010:418	1,5	-5	-3			A.B.D.(73,4), Hollanda(9,8), Türkiye(7,1), Almanya(2,7), G.Afrika(1,6),	AB, STA ve Türkiye %0, A.B.D. ve G.Afrika %2,4
Kuru Meyveler	0813.10	Kuru kayısı	6	2009:2,6 2010:2,6	2009:279 2010:351	1,6	0	7			Türkiye (64,1), Fransa(10), Danimarka(9,7), Hollanda (5,9), Almanya(5,3)	AB, STA, Türkiye %0
Sert Kabuklu Meyveler	0802.22	Fındık (Kabuksuz)	5,3	2009:1,4 2010:2	2009:711 2010:892	0,4	48	-39			İtalya(39,6), Almanya(34), Türkiye (15,1), Danimarka (4,9), Hollanda (3,2)	AB, STA %0, Türkiye %3
Kuru Meyveler	0804.20.90	Kuru incir	4,3	2009:3,4	2009:151	1,5	-	-31			Türkiye (83,7), İtalya(4,4), Danimarka(4,1), Hollanda (4,0), Almanya(2,3),	AB, STA, ve Türkiye %0
Yaş Meyve Sebze	0809.20	Kiraz	3,4	2009:2,3 2010:2,6	2009:133 2010:148	0,3	13	-32			Hollanda (21,5), Türkiye (16,4), Almanya (14), Danimarka(10,3), Lüksemburg(10)	AB, STA, Türkiye %0
Bulgur	1904.30	Bulgur	2	2009:1,2 2010:1,8	2009:63 2010:81	1,4	49	-2			Türkiye(55,6), Kıbrıs(24,7), Fransa(10,1), Hollanda(4), İtalya(2,3)	AB, STA, Türkiye kota dahilinde %0, kota dışındakiler için 25,7 euro/100 kg

Kaynak : Tablonun hazırlanmasında Türkiye'ye ilişkin rakamlarda TÜİK, diğer ülkelere ilişkin istatistik rakamlarında UN-ITC TradeMap, gümrük vergisi konusunda AB ülkeleri için TARIC diğer ülkeler için kendi gümrük idarelerinin verileri kullanılmıştır.

* Veriler 0 aylıktır.

Ambalaj Malzemeleri

İsveç'te ambalaj sanayi ambalaj ve ambalaj atıkları (PPWD) kanunu çerçevesinde düzenlenmiş olup, 1994 yılında yürürlüğe giren 94/62/EC AB direktifi ile uyumlu hale getirilmiştir. Direktifin amacı ambalajlama ve ambalaj atıklarının etkilerini önlemek ya da azaltmak için ulusal sınırları düzenlenmesidir. Ayrıca direktif, ambalaj atıklarının tekrar kullanılması ve geri dönüşümü gibi açıklamaları içermektedir.

İsveç ambalaj sanayi, gıda ve gıda dışı ürünler için ikiye ayrılmaktadır. Gıda sanayinde kullanılan ambalaj malzemeleri incelendiğinde miktar bazında en fazla paya esnek ambalajlama malzemeleri sahiptir. Onu, sıvı kartonlar ve kağıt esaslı konteynirler takip etmektedir.

Sektörde önemli ambalaj firmaları özellikle Doğu Avrupa ve Asya'daki üreticilerle ticari işbirliği yapma eğilimindedir. Kullanılan ambalaj materyaline göre, sert plastikte; Rexam AB, Emballator AB ve Superfos Sweden AB, metalde; Rexam AB ve Glud and Marstrand A/S, esnek ambalajda; Amcor Flexible Lund AB ve Trioplast Industrier, camda; Orrefors Kosta AB ve Pilkington Sverige AB, sıvı kartonlarda; Tetra Pak Sverige AB ve Elopak AB, kağıt ambalajda; Stora Enso Packaging AB ve Iggesund Paperboard AB sektörde önemli firmalardır. Bu firmaların pek çoğu uluslararası niteliktedir. İsveç'in 2008 yılında yaklaşık 2,9 milyar dolarlık ambalaj ürünleri ithalatı olmuştur. PP şeritlerden örme çuvalar ve torbalarda Türkiye önemli üretim kapasitesine sahip olup; dünyanın en önemli ihracatçılarından biridir. Plastik ambalaj ürünleri içerisinde İsveç'in 6305 GTİP grubunda bulunan PP örme çuvalar ve torbalar ithalatının % 23,5'ini Türkiye oluşturmaktadır. Türkiye'nin en güçlü rakipleri Yunanistan, Bulgaristan, Tayvan ve Çin'dir.

İsveç'e en çok ihracatını yaptığımız diğer ambalaj malzemeleri ise; 3920 gtip kodu altındaki propilen polimerden diğer levhalar ve 3923 gtip kodu altındaki etilen polimerden torba ve çantalarıdır. Bu iki ürün grubu için İsveç'teki en güçlü rakiplerimiz Almanya, Norveç, Finlandiya ve İngiltere'dir.

Kaynak: Euromonitor, Trademap, İGEME

Beyaz Eşya

Toplam 29 milyar SEK'lik İsveç beyaz eşya sektörü artan gelir durumu ve hane sayısına bağlı olarak yükseliş eğilimindedir. Yaşanan teknolojik gelişmeler ve yapı sektöründeki yenilikler sektörde itici güç olmuştur.

Üretim maliyetinin artmasına paralel olarak Batılı ülkeler daha ucuz işgücüne sahip Polonya, Macaristan, Romanya ve Türkiye gibi ülkelere yatırım yapmaktadır. Her geçen gün mutfakın ev yaşamındaki rolü artmakta olup özellikle mutfakla ilgili beyaz eşyalar ön plana çıkmaktadır.

Tüketici tercihleri incelendiğinde, ürünlerin fiyat- kalite uygunluğunun yanında, fonksiyonelliği, tasarımı ve çevreye duyarlı üretilip az enerji tüketmesi de oldukça önemlidir. Ankastre ürünlere olan talep ise her daim yüksek olmuştur.

İsveç'e olan ihracatımızda özellikle, 8418 gtip kodu altında buzdolabı, 8450 gtip kodu altında çamaşır makinesi ve 8516 gtip kodu altında küçük ev aletlerinden ani su ısıtıcılar ön plana çıkmıştır. Büyük mutfak aletlerinde Elektrolux AB, BSH Hushallsapparater AB VE Whirlpool Nordic AB, küçük mutfak aletlerinde BSH Hushallsapparater, OBH Nordica Sweden AB, ve Philips en önemli firmalardır. Sektördeki dağıtım kanallarının neredeyse tamamına yakını mağazaların elindeyken, hipermarket ve supermarketler de diğer önemli dağıtım kanallarıdır.

Kaynak: Euromonitor

Demir Çelik

2009 yılı dünya ham çelik üretimi 1,2 milyar ton iken AB (27)'nin üretimi 139 milyon tondur. İsveç'in 2009 yılı ham çelik üretimi 2,8 milyon tondur. İsveç'in 2008 yılı 72. fasıl demir çelik ithalatı 7 milyar dolar ve 73. fasıl demir veya çelik eşya faslı ithalatı da 3,7 milyar dolardır. Bu ithalatta ülkemiz ile en fazla ticarete konu olan ürün grupları 73. fasıl demir veya çelik eşyalar içerisinde bulunan dövülmüş- kalıplanmış diğer demir çelik eşya (gtip: 7326) ile demir çelik inşaat malzemeleridir. (gtip: 7308) Demir çelik inşaat malzemeleri içerisinde öne çıkan ürün grubu da demir ve çelikten kuleler ve pilonlardır. Her geçen yıl demir çelik ürünleri talebi artmakta olan İsveç pazarında Türkiye'nin en önemli rakipleri Almanya, Finlandiya ve Danimarka gibi Avrupa ülkeleri ile Çin'dir.

Kaynaklar: World Steel Association, www.worldsteel.org, EUROFER – European Confederation of Iron and Steel, www.eurofer.org

Elektronik

Televizyonlar

8528 GTIP'li ürün grubu içerisinde her türlü televizyon cihazları/setleri, monitörler, video projektörleri, alıcı cihazı bulunmayan görüntü tüpleri/ekranları, televizyon yayınları için alıcı cihazlar (uydu alıcısı, set-top box, çeviriciler vb.) televizyon yayınlarıyla ilgili diğer teçhizat ve diğer görüntü (video) cihazları yer almaktadır.

Yaşanan krizden dolayı daralan İsveç televizyon ve projektör pazarının ileriki yıllarda büyümesi beklenmektedir. Toplam 8,2 milyar SEK'lik İsveç televizyon ve projektör pazarında en çok büyüme gösteren alt sektör HD televizyonlardır. Bunun nedeni ülke genelinde analog yayından digital yayına geçiş ve düz ekran HD TV'lerin az yer kaplamasıdır. Artık daha çok TV'ye monte olarak satılan digital (set-top box) alıcılar pazarda en fazla küçülen alt grup olmuştur. Pazarda en önemli firmalar, Samsung, Philips ve LG'dir. Ürün satışları elektronik mağazalar, supermarketler, hipermarketler ve indirim mağazaları gibi klasik dağıtım kanalları ile yapılmakta olup, İsveçliler bu ürünleri internet üzerinden de sıklıkla satın almaktadır. Bu ürün grubunda toplam 1,7 milyar dolarlık ithalatı olan İsveç'in en önemli tedarikçileri Doğu Avrupa ülkeleridir.

Kaynak: Euromonitor

Ev Tekstili

Toplam 180 milyon avroluk pazar büyüklüğüne sahip İsveç, ev tekstili ürünleri Avrupa'da orta büyüklükte bir pazardır. Kişisel gelirin ve hane sayısının (özellikle tek veya iki kişilik) artmasına bağlı olarak İsveç ev tekstili pazarı da büyümektedir. 2008 yılında sektörde en fazla pazar payına sahip ürünler %31'lik payla perdeler, %28'lik payla yatak çarşafı ve %21'lik payla mutfak ve banyo bezleri olmuştur. Pazarda talebe göre yıllar içerisinde battaniyeler ve uyku tulumları, banyo ve mutfak bezleri ile perde en fazla artış gösteren ürünlerdir.

İsveç'te özellikle medyanın ev dekorasyonuna ilgili olması, internet satışlarının son dönemde artması ve tüketicilerin katma değeri yüksek ürünler içerisinde bulunan organik ürünlere yönelmesi, gibi pek çok etkenden dolayı sektör dinamizmini korumaktadır. İsveç üretim maliyetlerin yüksek olması nedeniyle bu sektörde üretici konumunda değildir. Bu ürünleri daha çok düşük maliyetle Çin ve Hindistan gibi ülkelerde üretmektedir.

Pazarda en önemli aktörler, başta ev tekstili ürünlerinin satışında lider olan IKEA, 'yı, Hasta, Klassbols linnevaveri, Kudbig Svensson, Markisol ve Moltex gibi firmalar izlemektedir. Pazara girişte toptan alım/satım yapan firmalar ve ithalatçılar kilit konumunda bulunmaktadır. Bunların içinde, Springhill, DJ Frantextil ve Heinex en önemli ithalatçı firmalar olurken, ICA, Handlarnas AB, H&M ve Lindex en önemli toptan alım/satım yapan firmalardır.

İsveç'in 2008 yılında toplam 236 milyon avroluk ev tekstili ithalatında Türkiye'den en fazla 6302 gtip kodu altındaki yatak çarşafı ithal edilmiştir. 2009 yılında bu ürünlerde İsveç'e 19 milyon civarında ihracatımız gerçekleşmiş olup, pazarda en güçlü rakiplerimiz, Hindistan, Bangladeş, Pakistan ve Çin'dir. 2008 yılında İsveç'in toplam 78 milyon avroluk yatak çarşafı ithalatında; Bangladeş, Pakistan ve Türkiye, yaklaşık 39 milyon avroluk banyo ve mutfak bezleri ithalatında; Türkiye, Hindistan ve Çin, 26 milyon avroluk perde ithalatında; Polonya, Danimarka ve Almanya, 18 milyon avroluk battaniye ve uyku tulumu ithalatında; Çin, Hindistan ve Letonya ve yine 18 milyon avroluk masa örtüsü ithalatında; Litvanya, Danimarka ve Estonya önemli tedarikçi ülkeledir.

Kaynak: CBI

Hazır Giyim

İsveç'teki tüm mesken ve ofisler merkezi sistemle ısıtılmakta ve iç mekan sıcaklıkları sürekli olarak 20-22 dereceye ayarlanmaktadır. Kışın, açık havada sıcak tutan dış giyim gerekmesi birlikte iç mekanlarda hafif kıyafetler tercih edilmektedir. Kalın kazak, hırka gibi giysiler çoğunlukla rüzgar geçirmeyen dış giyimlerle birlikte dış mekanlarda kullanılmaktadır. İsveçliler genel olarak pamuklu ve yün gibi doğal liflerden mamul kıyafetleri tercih etmektedir. Tüketici tercihleri açısından İsveç, organik tekstil alanında da önemli pazarlardan biridir.

İsveç'te hem örme, hem dokuma giysilerde pamuklu en çok tercih edilen elyaf türüdür. Yünlü ve yünlü karışımları da özellikle sonbahar ve kış mevsimlerinde oldukça popülerdir. Pamuk ve yün sıklıkla sentetik liflerle karıştırılmaktadır. En yaygın karışımlar pamuklu/polyester, yün/polyester ve yün/akrilondur. Viskoz ve diğer suni lifler bir kaç sene önceki popülerliğini yitirmiş olmakla birlikte pazarda bu tür giysilere de sıklıkla rastlanabilmektedir. Özellikle bayan giyiminde yeni moda ürünler birçok farklı ve yeni elyaf türü içermektedir. İpek ve keten ise daha lüks kıyafetlerde kullanılmaktadır.

Çok düşük fiyatlı ve düşük kaliteli ürünler İsveç piyasasında alıcı bulamamaktadır. Bununla birlikte, düşük fiyat her zaman düşük kalite anlamına gelmeyebilir. İsveç'te en çok orta-düşük fiyat yaygındır. Bu fiyat grubunda pazar hakimiyeti bazı merkezi ve doğu Avrupa ülkelerini de içeren düşük maliyetli ülkelerden ithalat yapan büyük mağaza zincirleri, posta yoluyla satış yapan şirketler ve ithalatçı/toptancıların elindedir.

İsveç'te lüks malların pazar payı oldukça düşüktür. İnsanların giderek hem harcanabilir gelirleri hem de harcama alternatifleri çoğalmaktadır. Bu nedenle, hazır giyim firmaları hanehalkı gelirinin daha büyük bir bölümünü diğer tüketim mallarından ziyade bu sektöre yönlendirebilmeyi teminen reklam ve pazarlama faaliyetlerine daha fazla önem vermek durumundadırlar. İndirim ve özel aktiviteler sunan

klüp üyelikleri gibi yollarla sadık müşteri kitleleri yaratılmaya çalışılmakta, dikkat çekme amaçlı kampanyalarda markalar ünlülerle özdeşleştirilmektedir (Madonna-H&M, Richard Gere-Kapp Ahl).

Klasik anlamda çarşı gezmek artık boş zaman geçirmek için tercih edilen bir aktivite olmadığından, "alışveriş deneyimi", "marka değeri" gibi kavramlara verilen önem artmış bulunmaktadır. Tüketiciler, kaliteli ürün; güvenebilecekleri bir marka; sonsuz seçenek yerine bir tema içeren koleksiyonlar; farklılaşan ihtiyaçlarına cevap verebilecek nitelikte ürünler; gerektiğinde kombine edilebilecek kıyafetler; hizmet; tavsiye ve bilgi talep etmektedir.

Günümüzde tüketiciyi etkilemek için fiyat ve kaliteden çok daha fazlasına ihtiyaç duyulmakta, markaların tüketici tarafından bilinmesi ve kabul görmesine yönelik önemli yatırımlar yapılmakta, bu nedenle marka sayısı azalmaktadır. Bununla birlikte, özel marka addedilen ve özellikle büyük perakendecilerin kendilerinin yarattığı markalar artmaktadır.

İsveç'teki en büyük hazır giyim zinciri olan H&M (Hennes & Mauritz), Asya ve Avrupa'da 20 ülkedeki üretim ofisleri kanalıyla yaklaşık 700 bağımsız tedarikçi ile işbirliği yapmaktadır. İkinci büyük hazır giyim zinciri olan Lindex'in ülke genelinde 188 mağazası Kapp Ahl'in ise 130 mağazası olup, her iki zincirin de merkez ofisi Göteborg'dadır.

H&M, Lindex ve Kapp Ahl uluslararası alanda da faaliyet göstermektedir. Bir dünya markası haline gelmiş olan H&M'in 28 ülkede mağaza zincirleri mevcuttur. H&M'in en kuvvetli varlık gösterdiği pazar Almanya olup, ardından İngiltere ve İsveç gelmektedir. Lindex'in İsveç, Norveç, Finlandiya, Estonya, Letonya, Litvanya ve Çek Cumhuriyeti'nde; Kapp Ahl'in İsveç, Norveç, Finlandiya ve Polonya'da mağazaları bulunmaktadır. İsveç firmalarının ihracatı genellikle ürünlerin Finlandiya, Norveç, Danimarka ve Almanya'ya re-eksportu anlamına gelmektedir.

Diğer Avrupa ülkelerinden farklı olarak İsveç ve Finlandiya'da gözlenen bir eğilim, küçük perakendecilerin ve tedarikçilerinin gittikçe pazar paylarını büyüklere kaptırmasıdır. Ayakta kalabilen az sayıdaki küçük üreticinin idari, tasarım ve depolama bölümleri İsveç'te bulunmakla birlikte üretim genelde ülke dışında, çoğunlukla Baltık Ülkeleri ve Polonya'da gerçekleştirilmektedir.

Hazır giyim alanındaki en büyük posta yoluyla satış şirketleri Ellos, H&M Rowells, Haléns, Cellbes, Gudrun Sjöden Design ve La Redoute Sverige AB'dir.

İsveç'in 2008 yılındaki toplam 3,5 milyar dolarlık hazır giyim ithalatında en önemli ülkeler Çin, Danimarka, Hong Kong, Türkiye ve Almanya'dır. Ülkemizin İsveç'e toplam hazır giyim ihracatı, 2009 yılında yaşanan küresel kriz nedeniyle bir önceki yıla göre yaklaşık %7 oranında azalarak 239 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Ancak İsveç'e olan hazır giyim ihracatımız yıllardır önemini korumaktadır. Bu nedenle ülkemizin güçlü olduğu bu sektörde tanıtım ve pazarlama faaliyetlerinin artırılması amacıyla, ihracatçılarımızın özellikle Kuzey Avrupa bölgelerine hitap eden Kopenhag Uluslararası Hazır Giyim Fuarı (CİFFF) gibi önemli fuarlara katılması faydalı olacaktır.

Kaynak: Stokholm Ticaret Müşavirliği, TRADEMAP, TUİK

Otomotiv Ana ve Yan Sanayi

Otomotiv Ana sanayi

İsveç, yaklaşık 9 milyonluk nüfusu ve kişi başına düşen yüksek seviyedeki geliri ile dünyanın en büyük ilk 20 ekonomisi arasındadır. Sağlam finans sektörü ve sağlıklı ticaret yapısı sayesinde son dönemde yaşanan ağır küresel kriz ile fazla yara almadan baş edebilen İsveç'in, AB ülkeleri içerisinde krizden en çabuk toparlanan ülkeler arasında olması beklenmektedir.

İsveç özel sektörü geleneksel müdahaleci sosyal devlet anlayışı ile var olmaktadır. Devlet harcamalarının GSYİH'in içerisindeki payı oldukça fazladır. İsveç özel sektöründe ana sektörlerden biri olan otomotiv sektörü, ayrıca ülkenin en önemli ihracat sektörüdür. Otomotiv (ana ve yan) sanayi ülke toplam ihracatının yaklaşık %15'ini gerçekleştirmektedir. Otomotiv sanayinde çalışan sayısı 140.000 kişiye ulaşmış olup, bu da çalışan işgücünün %4'ünü karşılamaktadır. 2008 yılında yaşanan derin küresel kriz nedeniyle ekonominin belkemiği olan yerli imalat otomotiv sektörü için devlet 28 milyar SEK (3,5 milyar dolar) tutarında dolaylı destek paketi hazırlamıştır. Paket, arge çalışmaları için 3 milyar SEK, düşük emisyon teknolojisi geliştirilmesi amacıyla Avrupa Yatırım Bankasından alınan krediler için 20 milyar SEK ve iflas tehlikesi ile karşı karşıya kalan otomotiv firmalarının toparlanmaları için ise yaklaşık 5 milyar SEK'lik yardım içermektedir.

İsveç, CO2 gazları yayılımı konusunda Avrupa'da ilk önemli adım atan ülkedir. İsveç hükümeti tarafından yerli otomotiv sektörüne CO2 gazı yayılımı ile ilgili bir takım kısıtlamalar getirilmiştir. 2008 yılında km'de 140 gr CO2 gazı yayılım sınırı, 2012'ye kadar km'de 130 gr., 2020 yılına gelindiğinde ise km'de 95 gr'a çekilmesi beklenmektedir. Hedefin 3gr.'dan daha fazla aşılması halinde aşılın her bir gram değer için araç başına 95 avro , 3 gr.dan daha az aşılması halinde ise 2019 yılına kadar 5-25 avro ceza ödenecektir. Bu tarihten sonra tüm cezalar aşılın gram başına her bir araç için 95 avro olacaktır.

İsveçli otoriteler çevre dostu araçları maksimum CO2 gazı yayılımı km'de 120 gr. olan petrol yakan, dizel ve hibrid araçlar olarak sınıflandırmıştır. Bu araçlar için pek çok destek mevcut iken, bunun yanında EURO IV kriterine göre trafikteki tüm araçlar için CO2 gazı yayılımına bağlı olarak yıllık kademeli yol vergileri yürürlüktedir.

İsveç otomotiv sektörü araç güvenliği konusunda da sıkı uygulamalara tabidir. Uygulamalar AB düzenlemeleri ile uyumlu hale getirilmiş olup, sektörde araç güvenliği kriterleri konusunda Volvo ve

SAAB yıllarını tecrübesiyle lider konumdadır.

İsveç, araç parkı ve yoğunluğu, ülkenin geniş bir alana yayılması ve yüksek alım gücü paritesine bağlı olarak AB ülkelerinin üzerindedir. Toplam araç parkı sayısı yıllar içerisinde artış göstermektedir. Yaklaşık 9 milyonluk nüfusa sahip İsveç'te her iki kişiden birinde binek otomobili, her bin kişiden 58'inde ise ticari araç bulunmaktadır. Ancak uzun vadede, sabit nüfus artış hızına sahip olan İsveç'te otomobil pazarının doygunluğa ulaşması nedeniyle binek araçları parkı için potansiyel büyüme hızının sınırlı olması beklenmektedir.

Binek Araç Satışları

Avrupa Otomobil Üreticileri Derneği'ne(ACE) göre, 2008 ve 2009 yıllarında İsveç'te özellikle binek araç talebi 2009 yılının ilk 9 ayında %22,7, yıllık temelde de ortalama %15,5 oranında düşmüştür. Üretilen otomotiv sanayi ürünlerinin %85'inin ihrac edildiği İsveç'te, üretilen ürünler en çok Avrupa ve Amerika'ya pazarlanmaktadır. Daha çok uluslar arası odaklı olan otomotiv firmaları yaşanan krizden yara almadan çıkmak için yabancı ortaklıklara gitme yoluna gitmiştir. İsveç yerli otomotiv pazarı oldukça rekabetçi bir pazar olmasına rağmen yabancı markalardan özellikle Alman markaları sektörde oldukça iyi bir konumdadır. İsveç binek otomobilleri ithalatının %25'i Almanya'dan gerçekleştirilmektedir. Binek araç satışlarında sektörde lider konumda olan Volvo %19, Wolsvagen %10,5, Toyota % 7,9 ve Saab 7,8 Pazar payına sahiptir.

Başta yıllık yol vergisinin düşürülmesi, yeni pek çok ucuz modellerin piyasaya sürülmesi gibi ekonomik nedenlerden dolayı İsveç'te dizel araba satışı hızla yükselmektedir.

Hafif Ticari Araç Satışları

Hafif ticari araç satışlarında Wolsvagen'in açık ara liderliği devam ederken, onu Renault ve Mercedes-Benz takip etmektedir.

Kamyon Satışları

İsveç kamyon satışlarında Volvo ve Scania markalarının sektörde liderlikleri söz konusu olup; onları Mercedes- Benz, MAN ve Iveco markaları takip etmektedir.

Araç Üretimi ve İthalatı

İsveç yerli otomotiv sanayi üretiminde özellikle Saab ve Volvo markaları ön plana çıkmaktadır. Daha çok ticari araç üretimine odaklı İsveç otomotiv sanayinin binek araç üretimi dünya toplamının %1'inden daha azdır. İsveç binek araç pazarı yıllık 200-300 bin arasında değişen rakamlardaki satış miktarı ile küçük bir pazardır.

İsveç, ticari araç üretiminde ise dünyanın en büyük iki üreticisi Volvo ve Scania'ya ev sahipliği yapmaktadır. Volvo ve Scania markaları 16 tondan daha ağır kamyonların üretiminde dünya üretiminin beşte birini karşılamaktadır. Özellikle Avrupa ve Amerika pazarına hakim bu firmalar ticari araçlarda Asya pazarını da hedeflemişlerdir. Ülkede üretilen ağır taşıma ticari araçların %95'i ihrac edilmektedir.

Volvo grubu ağır taşıma vasıtalarında/taşıtlarda Avrupa'nın birinci, Amerika'nın da ikinci en büyük üreticisi konumdadır. Ticari araçlarda Asya pazarına da yönelen Volvo bölgede önemli bir konumda olan Japon Nissan (Dizel)'i satın almıştır. Ağır ticari araçlarda diğer önemli bir marka olan Scania ise dünyanın beşinci en büyük üreticisidir.

İsveç'in dünyadan oto ana sanayi ithalatı 2008 yılında bir önceki yıla göre %8 azalarak 8,3 milyar dolar olmuştur. İthalatında başlıca ülkeler Almanya, Belçika İngiltere, Fransa ve Japonya'dır. Türkiye, İsveç'in dünyadan oto ana sanayi ithalatında 15. sırada yer almaktadır. Ana sanayi ithalatının yaklaşık %73'ü binek otomobillerdir. İthal edilen binek otomobillerin çoğunluğu dizel araçlardır. Binek otomobil ithalatının yapıldığı başlıca ülkeler Almanya, Belçika, İngiltere, Japonya ve Fransa'dır.

İsveç oto ana sanayi ithalatında ikinci ve üçüncü grupta eşya taşımaya mahsus araçlar ve traktörler gelmektedir. Eşya taşımaya mahsus araçlar ithalatında başlıca ülkeler Almanya, Belçika, Japonya Fransa ve İngiltere'dir.

Türkiye'den İsveç'e en fazla ihracatı gerçekleşen oto ana sanayi ürünleri binek otomobiller, eşya taşımaya mahsus taşıma araçları ve toplu taşıma araçlarıdır. İsveç'e binek otomobil ihracatımız yıllar içerisinde artış gösterirken, kamyon ihracatımız kriz nedeniyle keskin bir düşüş yaşamıştır. Otobüs ihracatımız ise yıllar içerisinde düşüş göstermiştir.

Oto Yan Sanayi Pazarı

İsveç, Avrupa'da ve dünyada hemana sanayide, hem de oto yan sanayinde önde gelen ülkelerden biridir. İsveç oto yan sanayide AB'nin 6. en büyük pazardır. İsveç yan sanayi pazarı OEM (orijinal ekipman) pazarı ile aftermarket (yenileme ve bakım yedek parça) pazarından oluşmaktadır. 2007 yılında 12 milyar avruluk hacme ulaşan OEM piyasası geleneksel otomobil üretim firmaları Volvo ve SAAB'ın varlığından oldukça etkilenmektedir. Kriz nedeniyle Saab küçük bir İsveçli firmaya satılırken, Volvo'nun durumu ise hala ciddiyetini korumaktadır. Bu nedenle OEM pazarının durumu kesin olmamakla birlikte sektörde büyüme beklenmemektedir. Yenileme ve bakım yedek parça piyasası 2 milyar avro hacme sahip olup; bu pazarın da gelecek üç yıl boyunca sabit kalması ya da küçülmesi beklenmektedir.

Ana ürün grupları tüketiminde transmisyon parçaları, karoser ve aksamları ile motor ve parçaları önde gelmektedir. Yenileme ve bakım piyasası ürün grupları tüketiminde ise egzozlar, aküler ve hava

İsveç oto yan sanayi tüketimi 2007 yılında 14 milyar avro olarak gerçekleşmiştir. Bu değer AB tüketiminin %4,4'üne eşittir. Toplam tüketimin yaklaşık 13 milyar avroluk kısmı motorlu araç aksamı, 53 milyon avroluk kısmı tarım makinesi aksamı, 757 milyon avroluk kısmı iş makinesi aksamı ve 107 milyon avroluk kısmı mobil ekipmanlara aittir. 2003-2007 yılları arası araç yan sanayisi tüketimi yıllık ortalama %6,8 artış göstermiştir. Tüketimde en yüksek yıllık ortalama büyüme ise treyler aksamı ile motor ve parçalarında görülmüştür.

İsveç'te güçlü bir oto yan sanayi sektörü bulunmaktadır. Volvo, Saab ve önemli ticari araç firmalarının olması sektörü geliştiren faktörler olmuştur. Özellikle hava yastıkları gibi güvenlikle ilgili oto parçalarında İsveç öne çıkmaktadır. AB toplam yan sanayi üretiminin %4,2'si İsveç tarafından gerçekleştirilmekte olup, Avrupa'da 6. büyük oto yan sanayi üreticisidir. 2003-2007 döneminde üretim yıllık ortalama %5 oranında büyüme göstermiştir. Toplam 13 milyar avroluk oto yan sanayi üretiminin yaklaşık 11 milyar avroluk kısmı araç aksamına, 57 milyon avroluk kısmı tarım makinelerine, 995 milyon avroluk kısmı iş makinesi aksamı, ve 312 milyon avroluk kısım mobil ekipmanlara aittir. İsveç oto sanayinde otomobil güvenlik parçaları üretimi yapan Autoliv, transmisyon parçası üretiminde Haldex, metal strüktür ve bağlantı elemanları üretiminde Finnveden, titreşim önleyici parçalar, contalar ve bağlantı elemanları üretiminde Trelleborg ve kablo ve tel donanımında TVAB önemli firmalardır.

Acenteler, ithalatçılar ve dağıtıcılar İsveç oto yan sanayi pazarına başlıca giriş kanallarıdır. Kuzey Almanya veya Danimarka'dan bir acente veya ithalatçı İsveç pazarına girişte faydalı olabilir. İsveç'in en büyük oto yan sanayi dağıtıcısı Mekonomen - (<http://www.mekonomen.se>) ayrıca Danimarka ve Norveç'te de etkilidir. APE Fordonskonskomponenter (<http://www.apecomp.com>), Matab (<http://www.matab.se>), Europart (<http://www.europart.net>), Meca (<http://www.meca.se>), KGK (<http://www.kgk.se>) Autoexperten (<http://www.autoexperten.se>) diğer önemli dağıtım kanallarıdır. İsveç'in yan sanayi ithalatı 2008 yılında 9 milyar avroya ulaşmıştır. Bu değer AB ithalatının %4'üne karşılık olup, AB ithalatında beşinci sırada yer almaktadır. İthalatın %83'ü AB ülkelerinden gerçekleştirilmektedir. İthalat yapılan başlıca ülkeler Almanya, İngiltere ve Fransa'dır. Gelişmekte olan ülkelerin ise İsveç'in ithalatındaki payı her geçen gün artmakta olup; bunlar arasında başlıca tedarikçi ülkeler Çin, Brezilya ve Türkiye'dir. En fazla ithal ettiği yan sanayi ürünleri 8708 grubunda yer alan motor ve parçaları, transmisyon parçaları ve akslardır.

Kaynak: Global Insight, CBI Market Survey, Economist Intelligence Unit(EIU), TUİK, TRADEMAP

Sofra ve Mutfak Eşyaları

İsveç sofrası ve mutfak eşyaları pazarı her geçen gün büyüyen bir sektördür. Yaklaşık 670 milyon avroluk pazar büyüklüğüne sahip İsveç'te, imal edildiği malzemeye göre plastik eşyalar (%34), metal eşyalar (%15), cam eşyalar (%15), çatal bıçak takımları (%14), seramik eşyalar (%13), porselen eşyalar (%8) ve tahta eşyalar (%2) oranında tüketilmektedir. Artan kişisel gelir ve tek kişilik hane sayısına paralel olarak ev eşyalarına olan harcama miktarı da artmaktadır. Pazar uzun vadede büyüme potansiyeline sahip olup; kısa vadede kriz nedeniyle daralmıştır.

Sofra ve mutfak eşyasında Daloplast, Iittala, Sveico, Sagaform, BodaNova, seramik ürünlerde Hogenas, porselen ürünlerde Rorrstrand, cam ürünlerde ise Nordiska Kristal, KostaBoda, Pukeberg, Bergdala ve Lindshammar önemli üreticilerdir.

Çin ucuz maliyet avantajından dolayı pazarda diğer ülkelerin en güçlü rakibidir. Ancak tüketici tercihleri nedeniyle pazarda kalite unsuru fiyattan önce gelmektedir.

Pazarda ürünler üreticiler, ithalatçılar, acenteler, toptan ve perakendeciler ve tüketiciler gibi pek çok kanaldan dağıtılmaktadır. Ancak ülkemiz ihracatçıları için en iyi dağıtım kanalı acente satışlarıdır. Pazardaki en önemli perakende zincirleri, IKEA, Axfood, Hemköp, PUB, Lidl, COOP, Nordiska Kompaniet, Willys hemmadır.

İsveç, toplam sofrası ve mutfak eşya ithalatı AB'nin %2,9'una tekabül etmektedir. 2008 yılında toplam 336 milyon avroluk ithalatının %30'u plastik eşya, %22'si metal eşya, %15'i cam eşya, %13 ü porselen eşya, %9,1 i çatal bıçak takımı ve %7'si seramik eşyadır. Toplam ithalatın %39'u AB ülkelerine aitken %37'si gelişmekte olan ülkelere yapılmaktadır. Pazarda %28 payla Çin lider olurken, Türkiye, Hindistan, Vietnam, ve Tayland diğer önemli tedarikçilerdir. Bu ülkelerin en fazla ihrac ettiği ürünler özellikle plastik ve seramik ürünleridir.

Kaynak: CBI Market Survey

İsveç - Düzenlenen Önemli Fuarlar

Bireysel Katılımda Devlet Desteği Olan Fuarlar

ELMIA SUBCONTRACTOR International Trade Fair for Subcontractors (Joenkoping - Kasım/Her Yıl)

Müteahhitlik Teknolojileri

Web Sitesi : <http://http://www.elmia.se>

PROMOTION EXPO (Jonkoping - Ağustos/Her Yıl)

GİYİM, AKSESUAR VE HEDİYELİK EŞYA

Web Sitesi : <http://http://www.elmia.se/en/promotionexpo/>

Scandinavian Technical Fair with Machine Tools (Stockholm - Ekim/Her Yıl)

Mekanik Ambalajlama ve Paketleme Teknolojisi

Web Sitesi : <http://Web: http://www.stofair.se>

Stockholm Furniture Fair (Stockholm - Şubat/Her Yıl)

Mobilya ve Ev Tekstili

Web Sitesi : <http://http://www.stofair.se>